

Debesuota, diena 2.
Saulė teka 7:57, leidžiasi 6:12

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Vasario-February 7 d., 1974 m.

Kaina 15c

32

ŠOFERIAI STREIKUOJA, VIENAS NUŠAUTAS

VASARIO 19 PRASIDĖS STRATEGINIŲ GINKLŲ APRIBOJIMO DERYBOS

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris ir sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko susitarė vasario 19 d. vėl pradėti derybas Ženevoje dėl strateginių ginklų apribojimo. Kovo mėn. Kissingeris skris į Maskvą pasitarti su Kremliaus vadais apie numatomą prezidento Nixono vizitą Maskvoje, kuris turėtų įvykti birželio mėn. Brežnevas su Nixonu susitaręs savo ankstyvesniuose pasimatymuose, kad jiedu kasmet susitikis, tai Amerikoje, tai Sovietų Sąjungoje. Kissingeris tikisi, kad derybos dėl strateginių ginklų iki Nixono vizito tiek pažengs į priekį, kad bus galima Maskvoje pasirašyti susitarimą, panašiai, kaip buvo padaryta Maskvoje 1972 m. gegužės mėn.

Derybos dėl strateginių ginklų neina į priekį, nes Amerikoje esančios dvi pažiūros į tas derybas. Kariuomenės štabas ir net gynybos sekretorius Schlesingeris turi vieną nuomonę apie strateginių ginklų "balansą", o valstybės departamentas — kitą. Kariuomenės vadai nurodo, kad Kissingeris, skubėdamas prieiti prie susitarimo, kad prezidentas turėtų ką pasirašyti Maskvoje, sutiko palikti sovietams 1,410 strateginių raketų, kai Amerikai palikta teisė turėti 1,054. Tuo metu buvo kalbama apie JAV "kokybinę persvarą". Amerikos raketos būsimosios apginkluotos daugiausiai užtaisais, todėl sovietams palikta didesnis skaičius "prastesnių" raketų. Dabar paaiškėjo, kad ir sovietai turi daugiausiai raketų, jas jau išbandė prieš savitę Ramiajame vandenyne. Kariuomenės vadai nori, kad sovietai sutiktų sumažinti savo raketų skaičių.

Kitas klausimas, kuris apunkina susitarimą, liečia lėktuvus ir povandenines raketas. Amerikai turinti 3-1 persvarą iš jūros paleidžiamų strateginių raketų skaičiuje ir 4-1 bombonešių skaičiuje, tačiau Maskva dabar turi ir greit turės 5-1 persvarą sausumos raketų srityje. Ankstyvesnis susitarimas, kurį Nixonas pasirašė Maskvoje, neapėmė bombonešių, kurių Amerika turi 448 prieš sovietų 130. Povandeninių laivų raketų Amerikai leista turėti 710, o Sovietų Sąjungai — 950.

Vienas Pentagono aukštas pareigūnas pareiškė, kad Kissingeriui, atrodo, svarbiau išlaikyti detentes atmosferą, negu išlaikyti Amerikos saugumą strateginiuose branduoliniuose ginkluose.

Senato ginkluotųjų jėgų komitetas pradeda apklausinėjimus apie vadinamąjį Pentagono šnipų veiklą Kissingerio įstaigoje. Štabo viršininkas adm. Moorer pareiškė, kad tikrai jis 1971 m. gavo iš tos įstaigos dokumentus apie Kissingerio veiklą.

Agnew - rašytojas

NEW YORKAS. — Buvęs viceprezidentas Agnew labai susidomėjęs rašytojo karjera. Jis bandė vieną savo parašytą romaną įsiūlyti Random House leidyklai, tačiau ši nepriėmė. Dabar paaiškėjo, kad žurnalas "The Ladies Home Journal" sumokės Agnew 100,000 dol. ir leis jo romaną savo atkarpose.

Kai kurie leidėjai, kurie matė Agnew rankraštį, tvirtina, kad romanas gan gerai parašytas ir jdomus skaityti.

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitetas vos po 12 min. svarstymų patvirtino William Porter naują ambasadoriumi Kanadoje.

IS VISO PASAULIO

LONDONAS. — Ilgą laiką Britanijoje sklido gandai, kad princas Carlis, sosto įpėdinis, draugauja ir ruošiasi vesti Wellingtono kunigaikštę Lady Jane Wellesley. Dabar sakoma, kad princas įsimylėjo į Monako kunigaikščio dukterį princesę Caroliną, 17 metų amžiaus. Karališkieji rūmai labai pergyvena šį gandą, nes Carolina yra katalikė ir britų įstatymai neleidžia čia liui jos vesti. Jos motina yra buvusi žymi filmų artistė Grace Kelly.

WASHINGTONAS. — Senatorius Barry Goldwater pareiškė, kad šiuo metu stipriausias respublikonų kandidatas į prezidentus yra Ronald Reagan, po jo einas Nelson Rockefeller ir Gerald Ford. Geras kandidatas esąs Connally, tačiau respublikonų partijoje jam kenkia faktas, kad jis anksčiau buvo demokratas. Kai kurie respublikonai įsitikinę, kad žmogus turi išbūti partijoje 400 metų, tik tada jis tampa tikru respublikonu.

STOKHOLMAS. — Švedijos karalius Carl Gustaf paskelbė spaudai, kad jo sesuo princesė Christina susižiedavo su Tord Magnusson, statybos mašinų įmonės direktorium.

LONDONAS. — Britanijos valiutos atsargos sausio mėn. sumažėjo 720 mil. dol. Atsargos krinta nuo pernai liepos mėn., išskyrus spalio mėn., kada jos padidėjo 372 mil.

LISABONA. — Portugalija pakėlė gazolino kainą iki 2.13 dol. už galioną. Pigiausias gazolinas bus 1.84 dol.

HOUSTONAS. — Skylab 3 astronautai jau ruošiasi kelionėn į žemę. Jie sutvarko ne tik daiktus, kuriuos pasiims su savimi, bet ir erdvės stotyje paliekamus aparatus ir įrengimus. Jie sugrįžta penktadienį ir nusileis Ramiajame vandenyne 10:17 val. ryto.

KAIRAS. — Trys ginkluoti arabai, kurie Pakistane buvo pagrobę graikų laivą, atskrido į Egiptą, tačiau nori skristi į Libiją. Jie esą visai ne arabai, bet pakistaniečiai, pasivadinę musulmonų Tarptautiniais Partizanais. Su jais iš Pakistano kartu skrido Libijos ir Egipto ambasadoriai Pakistane. Savo ginklus teroristai lėktuve atidavė ambasadoriams.

SEOULAS. — P. Korėjos valdžia uždraudė savo teritorijoje platinti japonų laikraštį Azahi Shimbun, nes jis nedraugiškai rašęs apie P. Korėjos vyriausybę.

NORTH LAKE ROCK. — Vytas Gerulaitis, 19 m. tenisininkas, pirmoje savo profesionalinėje teniso gastrolije nugalėjo Veneuelos lošėją Humphrey Hose 7-6, 6-2.

Izraelio kareiviai atsiveikina su egiptiečiais prieš atitraukdami iš vakarinio Suez kanalo kranto.

GRIEŽTAS KOVOTOJAS UŽ VENGŲ LAISVĘ PALEISTAS Į PENSIJĄ

VATIKANAS. — Popiežius Paulius, kaip vakar pranešta, atleido iš pareigų Vengrijos Esztergom arkivyskupą, kardinolą Jozsef Mindszentį, 81 m. amžiaus, kuris 22 metus sėdėjo ar vengrų komunistų kalėjime ar pasislėpęs gyveno Amerikos ambasadoje Budapešte. Paskutiniu metu jis gyveno Vienoje, Austrijoje. Vatikano pranešimas apie kardinolo paleidimą į pensiją buvo paskelbtas kartu su Budapešto radijo paskelbimu. Vatikano diplomatas vyskupas Luigi Poggi neseniai lankėsi Vengrijoje ir susitarė dėl ateities bedradarbiavimo tarp Vengrijos komunistų režimo ir Vatikano.

Vengrijos režimas pasakęs Vatikaniui, kad tuščių vyskupų valdytojų vietų užpildymas ar religijos mokymo klausimas priklaitys nuo Mindszentį pašalinimo.

Kartu su Esztergom vyskupijos netekimu kardinolas neteko ir Vengrijos katalikų primo titulo. Vyskupija yra ta vieta, kur gimė Vengrijos patronas šventas Steponas, buvęs pirmasis Vengrijos karalius nuo 1001 iki 1038 m. Arkivyskupija, kurios katedra stovi ant Dunojaus kranto, apima ir Budapešto miestą. Šiuo metu katalikų primo titulas buvo daugiau garbės titulas, tačiau praeityje primas būdavo laikomas valstybės galva, kai valstybės neturėdavo karaliaus ar regento.

Vatikanas paskelbė, kad jo pasitarimų su kardinolu, apsvaistęs pastoracines problemas Esztergomo arkivyskupijoje, popiežius nutaręs paskelbti, kad arkivyskupo vieta yra tuščia.

Kardinolas užėmė Vengrijos primo vietą 1945 m. spalio mėn. Jis žinomas savo griežtu nusišaltimu prieš komunizmą.

Vatikano žiniomis, Vengrijos valdžia išsiderėjusi iš Vatikano, kad šis naujais vyskupais skirs tik tokius asmenis, kuriems priartars Budapešto valdžia.

WASHINGTONAS. — Prezidentas pareikalavo užšaldyti dyzelinio kuro kainas viename mėnesiui, kol bus nutarti kiti palengvinimai sunkvežimžių šoferiams, kurie streikuoja.

Michigano valstijoje nuo dienos šviesos taupymo laiko įvedimo buvo sužeisti 42 mokyklinio amžiaus vaikai.

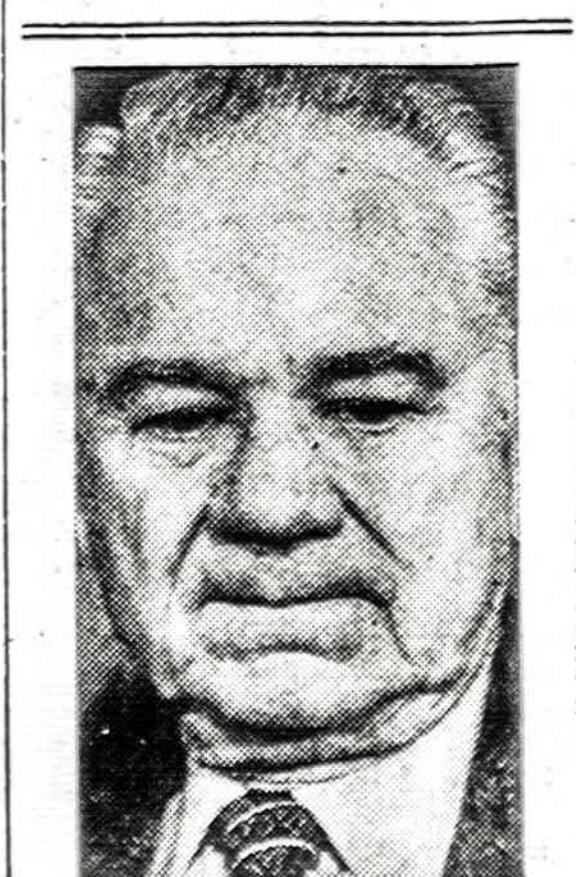
Padės sovietams plėsti turizmą

CLEVELANDAS. — Cyrus Eaton Jr. sūnus seno sovietų draugo ir milijonieriaus Cyrus Eaton Cr., kuriam Chruščiovas padovanojo lankymasis Amerikoje arklių "troiką", paskelbė, kad jis Maskvoje derėjosi su sovietų Intoristo agentūros direktorium Sergejumi Nikitinu, kaip išplėsti Sovietų Sąjungoje turizmo pramonę. Sovietams rūpi uždirbti iš turistų kuo daugiau užsienio valiutos. Todėl jie nutarė plėsti savo viešbučių tinklą.

Praėjusį mėnesį sovietų užsienio prekybos viceministeris Alchimovas pripažino, kad Sovietų Sąjungai trūksta viešbučių. Todėl planuojama leisti amerikiečiams pastatyti modernius viešbučius Maskvoje, Kijeve, Leningrade ir Jaltaje. Susitarimas apima ir viešbučių personalo paruošimą. Amerikiečiai parodys rusams, kaip tvarkyti viešbučius, kaip kloti lovas.

Ta pati amerikiečių bendrovė finansuoja viešbučių statybą: "Esplanade", Zagrebe, Jugoslavijoje, "Duna" Budapešte, "Inter-Continental" — Bukarešte ir "Forum" Varšuvoje.

WASHINGTONAS. — Sunkvežimžių streikas jau atleido iš darbų apie 75,000 darbininkų.

Specialus Watergate bylos tardytojas Leon Jaworski bando surasti, kas iš tiesų buvo tos aferos kaltininkai. Jo darbe padeda ir FBI.

DĖL SUNKVEŽIMJŲ STREIKO DIDĖJA UŽSIDARANČIŲ ĮMONIŲ SKAIČIUS

WASHINGTONAS. — Sunkvežimžių vairuotojų streikas, pradėtas nepriklausomųjų šoferių, kurie vairuoja savo pačių nusipirktus trokus, plečiasi, nežiūrint prezidento įsakymo užšaldyti vienam mėnesiui dyzelio kuro kainas. Vienas šoferis buvo pikietuotojų nušautas Delaware kelyje. Tai jau antras žuvis nestreikuojantis šoferis. Pirmas žuvo, kai didelis akmuo, numestas nuo tilto, sudaužė jo sunkvežimio langą ir privertė jį prarasti kontrolę, — trokas apsisvertė ir šoferis žuvo. Streiko organizuotojai ragina streiką tęsti, kol valdžia patenkims reikalavimus.

Nepraėjo genocido konvencija

WASHINGTONAS. — Genocido konvencijos debatų senate nepavyko sustabdyti ir ta konvencija nebuvo priimta. Jos šalininkai pareiškė, kad jie, dar kartą bandys sustabdyti debatus, kad reikia dviejų trečdalių senato balsų. Antradienį už debatų sustabdymą balsavimas davė 55-36 rezultata, šešiais balsais per mažai.

Ratifikuoti šią konvenciją bandoma jau nuo 1949 m. Jungtinėse Tautose konvencija kilo po žydy žudymo nacių Vokietijoje. Ji tačiau neapima sovietų pavergtų tautų genocido. Konvencijos priešininkai nurodo, kad konvencija leistų tarptautiniams teismams teisti amerikiečius civilius ar kareivius be jokios konstitucinės apsaugos.

Redaktorius buvo per daug galingas

KAIRAS. — Egipto vyriausybės aukštas pareigūnas, kuris prašė pavadės neskelbti, susikvietęs užsienio spaudos agentūrų atstovus, paaiškino jiems apie redaktoriaus Heykalo pašalinimo priežastis. Al Ahram laikraščio redaktorius, buvusio prezidento Nasserio geras draugas, buvo įgavęs per daug įtakos. Apie jo laikraštį buvo įsikūrus jėgos centras, kuris darėsi lyg valstybės valstybėje. Jo pašalinimas kartu pašalino ir tą galingą centrą.

Haykalas buvęs palankus Libijos politinei linijai ir kritikavęs tarp draugų prezidento Sadato pradėtą karą ir jo vėlesnes derybas su Kissingeriu. Todėl prezidentui nebuvo kitos išeities, kaip Heykalą pašalinti.

Protestai dėl salų okupavimo

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė atmetė Kinijos protestą dėl Spratley salyno kai kurių negyvenamųjų salų užėmimo. Po Paracel salyno nelegalios kinų okupacijos vyriausybė neturėjusi kitos išeities, kaip pasiųsti į kelias salas savo kareivius.

Spratley vieną didesnių Ito Aba salų yra užėmusi Taivano kariuomenė, o tris mažesnes laikė Filipinai. Pietų Vietnamas užėmė visas iki tol neokupuotas salas. Filipinai irgi pareiškė P. Vietnamui protestą ir pasiūlė ginčą dėl tų salų atiduoti Jungtinėms Tautoms.

Ginčai dėl mažos vertės salelių prasidėjo tada, kai buvo paskelbta, kad jų apylinkėje, jūros dugne gali būti naftos šaltinių.

Žuvis šoferis yra Claudie Nix, 50 metų, iš Pietinės Karolinos. Jis nušautas iš pravažiuojančio automobilio. Vakarių Pensilvanijos "Turnpike" kelyje buvo padėta dinamito bomba, tačiau didesnės žalos nepadare. Vienas New Jersey šoferis paliko savo priekabą viduryje svarbaus tunelio ir sustabdė judėjimą ilgam laikui. Plytų mėtymo incidentai įvyko Ohio, Pensilvanijoje, Kentucky, kurio gubernatorius Wendell Ford iššaukė 1,000 Tautinės Gvardijos vyrų. V. Virginijos gubernatorius Arch Moore įsakė Tautinės Gvardijos kareiviams važiuoti kiekviename sunkvežimyje penkiose apskrityse, kur pasitaikė daugiau smurto veiksmų prieš nestreikuojančius. Floridos vaisių pirkkliai pranešė, kad biznis sustojęs, nes nėra kam išvežti vaisių. A & P maisto bendrovė lėktuvu pasiuntė iš Čikagos į Bostoną 80,000 svarų jautienos, nes negalėjo rasti sunkvežimžių, kurie tą jautieną nuvežtų.

Daug sunkvežimžių šoferių, kurie neprideda prie streiko, organizuoja didelių konvojus, kuriuos iš valstijos į valstiją lydi ginkluoti kareiviai ar policininkai. Kaip "Laukiniuose Vakaruose", kada pionieriai važiuodavo dideliais būriais ir bendromis jėgomis gindavosi nuo indėnų užpuolimų, sunkvežimžių kolonos, net iki 70, traukia su mėsos ar vaisių krovinių iš vienos valstijos į kitą.

Pavieniai vairuotojai dažnai apsaudomi iš pravažiuojančių automobilių, kuriuose kelius patrina streiko šalininkai. Ne vienas trokas savo kelionės tikslą pasiekė pilnas šautuvų kulkų skylių.

Jau 75,000 darbininkų buvo paleisti iš darbo, nes fabrikai pritrūko žaliavų ar atsarginių dalių. Paliesta ir automobilių pramonė.

Europa nesideda į bendrą žygį

BRIUSELIS. — Devynios Europos Rinkos valstybės pasitarusios nutarė dalyvauti prezidento Nixono šaukiamose konferencijose energijos krizės reikalais, tačiau jų pareiškime griežtai atmetama bet kokia sąjunga ar koks susivienijimas prieš naftą gaminančias valstybes. Europos Rinkos šalys sutinka bendrai su Amerika, Kanada, Japonija ir Norvegija svarstyti energijos krizės reikalus, tačiau šitokia konferencija negalės būti pastovi organizacinė struktūra.

Šiuo pareiškimu suduotas smūgis valstybės sekretoriaus Kissingerio pasiūlymui ieškoti sprendimų ne atskirai, bet bendrai ir koordinuotai. Europos Rinkos pareiškime sakoma, kad tos šalys pasilieka sau teisę nuspręsti savo energijos politiką ir savo santykius su naftos gamintojais.

DOMIOS ŽIEMOS ESKURSIJOS I SAN FRANCISCO IR SAN JOSE

SAN JOSE. Pėnsininkais tės rūpinanti įstaiga sausio mėnesį buvo numatiusi 7 ekskursijas. Iš jų dvi išlaidingesniais viena į Bing Crosby vardo folo lošmą pamatyti, o kita į Tahoe e'ero šiaurinę dalį (Nevados valst.) kazinoose pinigų "pasisemti". Dalyvavau kitose trise ekskursijose.

"Sunset" leidykloje

Su pirmąja eksk. vyko į Menlo Parką (apie 18 mylių nuo San Jose) apsilankyti Lane Co. naudingų (namų įrengimo, apyvokos, įvairių darbų ir darbelių sodų ir gėlynų priežiūros, virimo-kepimo keliavimo ir kt.) paroda, vykusią populiarių knygų ir žurnalo "Sunset" leidykloje.

Leidyklos pastatai vienaaukščiai, ratu apie uždara kiemą-gėlyną. Du pastatai dviejų aukštų dydžio, tačiau be lubų, dailios piaučių storių rasti statybos, o šoninės (lauko) sienos ištišos stiklo. Prie leidyklos puikūs sodai, krūmai ir gėlynai. Čia 7 akrai žemės ir kitoje vietoje dar

3,5 akro. Leidykla samdo daug specialistų knygų ir žurnalo leidybai, o taip pat ir daržininkų bei gėlininkų, kurių patirtus darbinus skelbia "Sunset" žurnale ar spec. knygose.

Man labai patiko stiklo sienų salė — posėdžiams patalpa su didžiuliais apskritais stalais, prie kurių gali laisvai susėsti po 12 žmonių. Yra čia ir senų bei gražių baldų, atvežtų iš Ispanijos ir dailaus darbo kitų išdirbinių (puikūs kalvio darbo gėletai vartai atvežti iš Italijos, mažos senos stiklės ir kt.). "Sunset" žurnalas, o gal ir visi kiti puosnūs leidiniai spausdinama darbščiūje Čikagoje.

Menlo Parke

Užkasti vyko į gretimą Redwood miestuką, o vėliau grįžome į Menlo Parką apžiūrėti dailininkų draugijos (Allied Arts Guild) globojamus senos ispanų statybos užsiikusius ketletą pastatų, kuriuose dabar yra: vaikams rūbėlių krautuvė, mezgimo ir audimo skyriai, portretistas, fotografas, arbatinė

Spaudos baliaus scenoje: V. Kasniūnas, J. Janušaitis — L. Z. S-gos C. V. narių, E. Pakšteinė ir J. Jaseitytė. Daužvardžio Fondo premijų laimėtojos 1973 metais, Lietuvos konsule J. Daužvardienė, įteikusi premijas, kun. J. Vaišnis, A. Pužauskas, V. Butėnas, L. Z. S. C. V. nariai. Spaudos balioje dalyvavo 642 žmonės.

Foto A. Gulbinsko

žvakių gamykla, stiklo, akmenų ir medžio išdirbinių įmonės ir kt.

Pastatai iš vidaus, o ypač iš lauko, dvelkia senumu. Jie atiteko San Francisko komendantui už nuopelnus, esant jam pareigose apie 1800 m. Pastatai dengti dokalkomis. Antrame aukšte išilgai pastato yra veranda, durys masyvos ir skliautotos, apkaltos didžiuliais išraištytais kalvio darbo žvieskais. Pirmojo aukšto langai iš lauko pusės apkalti storais geležiniais virbais.

Aplankymo metu antrame aukšte mačiau moterį, betrušiančią prie molberto, o vyriškis, tur būt, fotografas, buvo užimtas savais darbais. Tiesa, tose patalpose buvo puikių paveikslų ir vaikų nuotraukų.

Iš šių įmonių ir krautuvų gautas pelnas perduodamas Stanfordo universitetui vaikų gydymui paremti.

San Francisco mieste

Su antrąja ekskursija vyko į San Francisko downtowną pamatyti — apvažiuoti finansais besiverčiančių įstaigų (bankų ir kt.) rajoną. Nors pravažiuojame finansinį rajoną skersai ir išilgai, bet ne ką tematėme, mes iš buso neaplėsiome gatvėse matėsi tik užrašai ir apatiniai keli aukštai (vien namų "padelkos"), o tame rajone daug pastatų 30,

40 ir daugiau aukštų. Nugailejau, kad nebuvo parinkta kurios gatvės pora blokų pėstiams praieiti, tik žinoma pakalniui, nes "jaunuoliai" į kalną nebeįkoptų.

Iš miesto centro važiuojame į prielauką užkasti. (Prielaukoje pilna puošnių restoranų ir užkandinių). Pasistiprinęs užsukau į prielaukoje esančią kolekcionieriaus Swansono meno galeriją. Daug gražių paveikslų teko pamatyti. Viena labai miela didoka paveikslų užsižiūrėjus, neiškenčiau ir paklausiau jo kainą, atsakė tik 800 dol.

Iš prielaukos nuvyko apžiūrėti Exploratoriumą. (Nežinau kaip tą įstaigą pavadinti lietuviškai, gal tirinėjimų įstaiga — mokykla). Patalpa nauja, didžiulė, lyg angaras orlaiviams. Viduje pilna įvairiausių priemonių. Priekinėje daly po stiklu, išdėstyti įvairūs darbo įrankiai, toliau įvairių įvairiausių prietaisų: minant dviračio pedalus gaunamas šviesos lašelis; įsižiūrėjus į spec. judantį daiktą, atrodo, kad juda iš kairės dešinė, o vieną akį pridengus — atvirkščiai. Kurioje tai dėžutėje atrodė padėti centai ant stiklo, o norint juos paliesti yra tuščia vieta; tas pat ir su spirupkle — rodos, pasiek ir paimsi, o jos ten nėra. Keletas stiklinių dėžių su įlankos ar okeano žuvytėmis.

Vieną žodžiu, tai gamtos, fizikos, elektronikos ir kt. mokslo šakų tirinėjimams puikios mokslo priemonės, dargi su NASA (kelionių į mėnulį) skyriumi. Šios įstaigos apžiūrėjimui turėjome tik valandą laiko, tad ne ką patyrėme. Čia reikėtų daug daugiau laiko pasvėsti. Ypač malonu buvo stebėti krikštaujantį jaunimą, besidžiaugiant "triu-kais".

Beje, vasario 6 d. šioje įstaigoje pradedami įvairūs kursai, po 2 val. per 6 trečiadienius. Mokėstis 15-20 dol.

Baptistų bažnyčioje

Trečioji ekskursija, kurioje aš dalyvavau, vyko pamatyti neseniai pastatytą baptistų (First Baptist) bažnyčią ir laikraščio Mercury spaustuve. Abi šios įstaigos San Jose mieste, tik skirtingose vietose.

Baptistų bažnyčia pastatyta ant išsikušusio į sieną kalniuko. Iš lauko žiūrint pastatas ne imponuojantis: apskritas, maždaug trijų aukštų lėkštu stogu, o virš stogo besisukančiu mažu gaubliu ir kryžiumi virš jo.

Bažnyčios — narys — statybos talkininkas pirmoje eilėje nuvedė mus į didoką koplyčią (su balkonu), kurios išilankinėje sienoje, siekiančioje 1600 kv. pėdų plotą didelis ir puikūs iš spalvoto stiklo gabalų sudarytas besimeldžiančio Kristaus paveikslas. Čia suteikė mums ir kai kurių informacijų: 1) bažnyčios pastatas su šia koplyčia, pradžios ir vidurinės mokyklų klasėmis ir kt., kaštavo apie 3,000,000 dol., 2) pastate yra apie 100,000 kv. pėdų naudingo plotas, tad viena kv. pėda atsiėjo palyginti nebrangiai — apie 30 dol., 3) pastatas gelžbetono ir jo pagrindai padėti skliantuose (čiūkture) suremti plieniniai balkiai, 4) parapijos narių esą apie 4400, 5) pastato statyba tęsiasi du su pusę metų, 6) pastato plotas lygus futbolo aikštės plotui, 7) koply-

čios vitražų dirbo 5 mėn. ir per 3 mėn. buvo įstatytas į geležies armatūrą.

Vėliau mus nuvedė į bažnyčią. Bažnyčia — maldos patalpa — pusrasti didžiulė aukštoka, be pilorių salė su balkonu kilančiu į viršų 3,300 sėdimų vietų. Priešis paaukštintas, su elektros motoru sukama aplink sceną, kurioje matėsi pora pianinų, daug kėdžių ir kt. Didžiulės užuolaidos, kokių trijų aukštų užden-gia visą sceną. Vargonai ties scena, bet garsas ejo iš balko-ne esančio kokio tai pastatėlio (tur būt, sustiprintojo). Vienu žodžiu maldos patalpa paimtas čia statomų kino teatrų pavyzdys (apskriti), tik žymiai dides-niame mastabe, nes ratu apie maldos patalpą yra kūdikiams lošėlis su apie 30 (lovelių, pradžios ir vidurinei mokyklai klasi-s, valgykla 450 asm. (o įkurtuvių proga sutalpinta 600 svečių), 6 virtuvės, eilė rūbinių ir kt. ir net vienas didokas kam-barys koledžiui. Mūsų gidas pa-demonstravo ir tokį dalyką: ties scena esančią sakyklą (vienos

kitos pėdos paaukštinama su piupitru) migtuką paspaudęs nulei-do žemyn į rūšį ir grindys automatiškai pasidengė. Tiek maldos patalpa, tiek koridoriai ir kt. išklota kilimais. Į maldos namų balkonąėjome iš vestibulio spiralinio lengvo pakilimo taku ir gal pusantro karto apsisukome, kol pasiekėme koridorių, einantį balkono užpakalį. Tokiais koridoriais, apėjome ratu apie visą pastatą ir matėme klases, virtuves ir kt. patalpas. Kas keista, nei vienoje virtuvėje nesimatė dirbančių. Nei lošėly kūdikių, nei klases, kuriose pristatyta po keletą ar keliolika kėdžių, nesimatė vaikų. Jų nesimatė ir lauke, nors mes lankėmės eilinę darbo dieną ir priešpietį 10-12 val.).

Apžiūrėję maldos namus ir prie jų esančias patalpas, vyko-me užkasti į kiek aukščiau atkalnėje pastatyta didžiulį restora-ną. (Mat, iš anksto buvo su-tarta užkanda ir tai įėjo į kelio-nės bilieto kainą). Už restora-no išlygintoje vietoje pastatyta 220 butukų, pensininkams gy-vinti. Pastatai ilgi, dviejų aukš-tų, mediniai. Iš lauko dailiai at-rodė, o vidaus neteko pamatyti, nes visi buteliai esą išnuomoti. Kaina butelio bene 108 dol. mėn. Tiek restoranas, tiek visi tie butai pensininkams priklauso Baptistų parapijai — bažnyčiai. Iš restorano atkalnėje matosi di-delė lygumos dalis ir daugiau nei San Jose miestas.

Laikraščio leidykloje

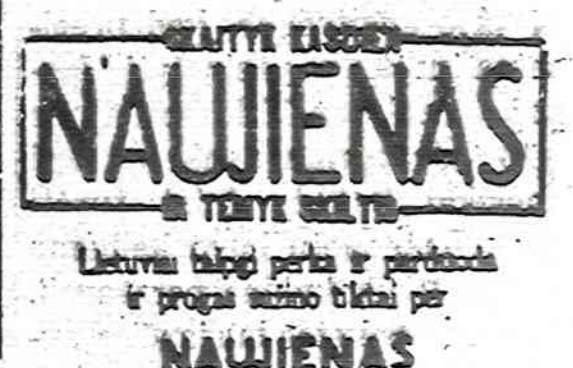
Užkandę vyko į "San Jose Mercury" laikraščio leidyklą ir spaustuve pamatyti. Mus pasi-tiko jauna mergaitė — gidas. Parodė kadaise naudotą rankinį presą, o vėliau perėjome per ko-respondentų, mašiniščių ir kt. spaudos žmonių didžiulę salę, pro fotografų ir kitas patalpas kori-doriais pasiekėme angaro didu-

mo popieriaus sandėlį. Sandėlyje eilių eilės, vienas ant kito po šešius stacionis sustatyti popie-riaus rulonai, sverią apie 1,700 svarų kiekvienas. Sunaudojama kasdien vidutiniai po 225 rulo-nus. (Aš suabejojau tokiu mil-zinišku kiekiu, bet mergaitė dar kartą patvirtino). Mergaitė aiš-kino ir spausdinimo eigą, spalvas ir kt., bet man tai buvo nesu-virškinama, nes spaustuvėje ne-teko dirbti, o ir kalboje silpnas.

Mercury laikraštis eilinę die-ną išeina apie 90 puslapių, o sekmadienį numeriai apie 200 didžiųjų, o visokių priedų apie 100 psl. pusinių. Puslapio skel-bimo kaina bene 1,700 dol. Po-pierius gaunamas iš JAV fabri-ky, Kanados ir bene iš Filipinų. Spausuvei eilinės dienos laik-raštis kaštuoja 13 c., pardavi-nėjama po 15 c. Verčiamasi iš skelbimų.

Iš sandėlio nuvedė mus į ma-šinų skyrį. Čia ilga patalpa pri-guldyta popieriaus rulonų, jau paruoštų mašinoms į darbą. Ilga eilė didelių spausdinimo mašinų (priešais matėsi N. 23 ir N. 24). Per porą minučių rulonas per-ėjo per mašiną — tapo atspaus-dinta viena pusė. Ir taip, judė-jimas visur nepaprastai greitas ir gyvas. Mus gidas (ar gidė) aiškino, kad tos mašinos labai brangios (apie pusmilijonį už vieną). Iš mašinų skyr. pate-kome ir laikraščio sandėlį, į ku-rį sulankstyti laikraščiai ateina greitai judančia juosta ir čia automatiškai suspaudžiami ir supakuojami.

S. Šurkus

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-nauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norė-lume būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

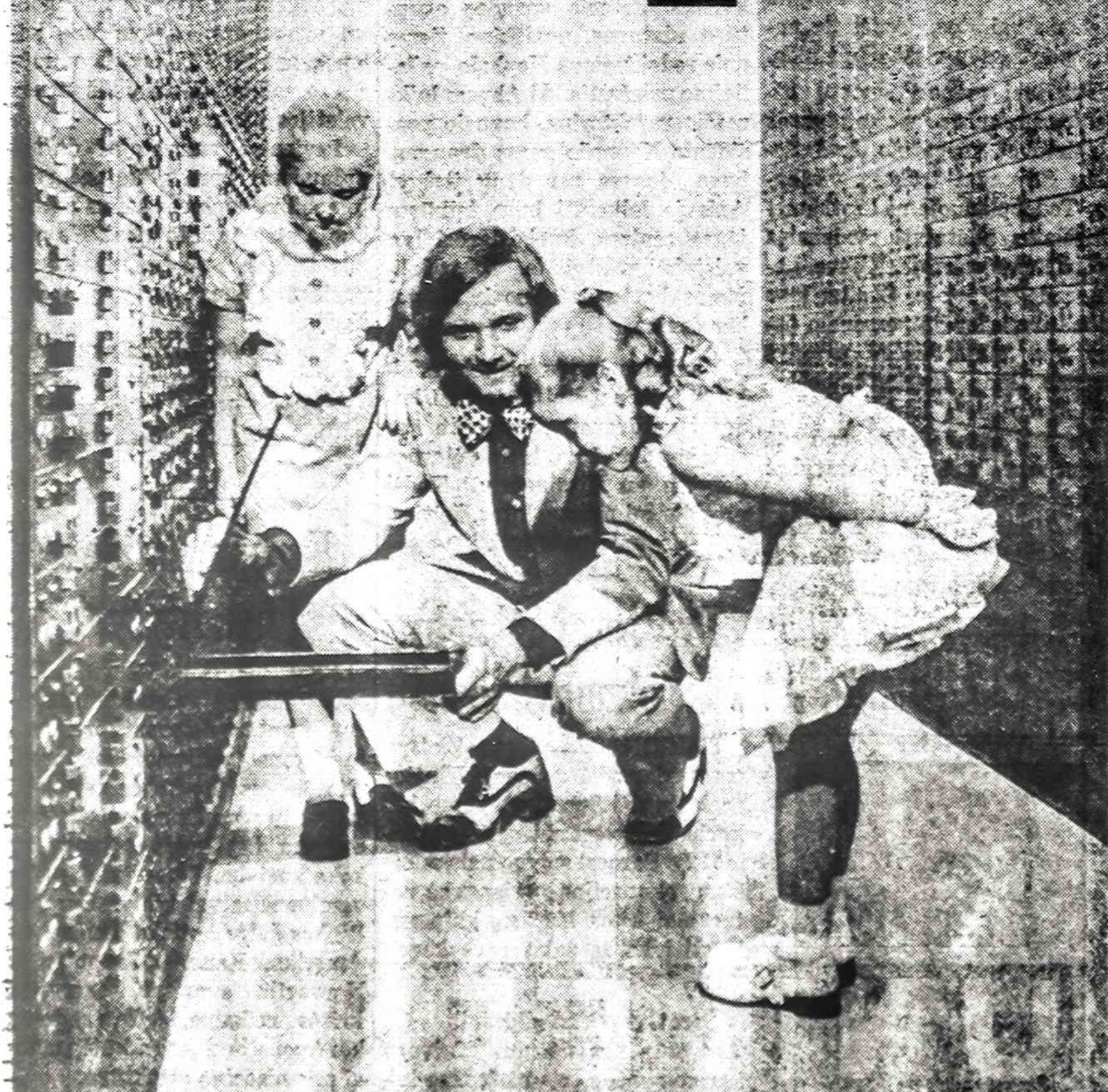
5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

Where your valuables
are Safe

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 South Western Avenue 470-7575

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (at the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income tax, and federal tax may be deducted at redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

VADOVAI IR VADOVELIAI

(Tęsinys)

Bulviakasis 88 pusl. autorės pasakojimas.

Bulvės renka pagal pasakojimą „vėliau“ išartas ir išskaitas mašina dvi jaunos moterys, anot raudonų apatinių apvilktos šviesesniais rusiškais tautiniais sarafanais. Toliau viena visa raudona moteris. Už jos du geri arkliai tos pačios spalvos, kaip moterų sarafanai, pakinkyti būdingai rusiškais homutais. (Milijonierius Cyrus Eaton prieš porą metų gavo iš Brežnevo dovanų rusišką „trojką“ pakinkytą homutais).

Rusiškas tautinis drabužis sarafanas apdailuotas rusų liaudies dainose, yra raštuose. Iš jų nurodau nors vieną knygą iš rusų kronikos „Marmuro dvaras“, parašytą didžiojo kunigaikščio Gavrilo Konstantinovičiaus, išleistas New Yorke 1955 m.

Lietuvių pasakų 101 pusl. Dievo plaukai, veidas, barzda kaip išėjusio iš dabartinio grožio saliono, pagal dabartinę madą. Drabužis raudonas. Beveik toks pat raudonas ir asilas...

Tuo tarpu, kai mūsų pasakose Dievas vaizduojamas maloniu lietuviu seneliu, vaikščiojančiu Lietuvos laukais, kečiais, darančiu gera teisingiems žmonėms, ypač našlaičiams, nubaudentis nusikaučius. Ar

nesukūrė lietuvių tauta savo regimo Kristaus. Kitų tautų pasakose dailininkų sukurtas Dievas, Marija, šventieji irgi vaizduojami savaip.

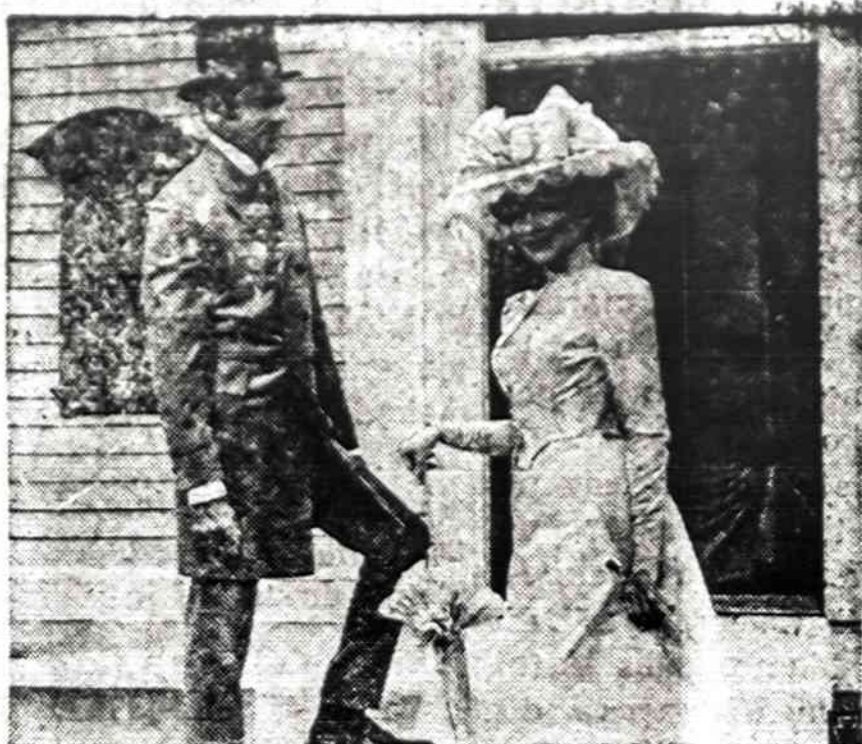
Konkrečius pavyzdys. „Marijos šventovės Amerikoje“, Titas Narbutas... 1962 m. Idėta 22-jų tautų Marijos, skirtingai pagal savo tautas dailininkų sukurtos.

Kaip mačiusieji pasakoja, dabar Skiemonyse pasirodžiusi Marija šviesiaplaukė lietuvis išvaizdos.

Vaidinime „Kūčios Lietuvoje“ 163, 165 pusl. kokia parodėta Marija!!!

Pasakų karalaitės 129 pusl. trys prie tėvo karaliaus; 147 pusl. Snieguolė karalaitė — višos apgrentos ne pasakiškai lietuviškai, ne kūrybiškai šimoniškai, čionioniškai ar kitaip kūrybiškai lietuviškai, bet pusiau senoviškos, pusiau dabartinės, palaidais plaukais berankovės, dekoltuotos gražios baltos ponios.

133 pusl. liaudies daina „Žemaičių mugė“ mergina skaisčiai raudonu sijonu, tokiomis pat raudonomis basomis kojomis. Čia pat raudonas šuniukas, rausvas alaus boselis ir žemaitukas arklys. O jis plaučiai ir pasaulyje žinomas — ne žmonėms, ypač našlaičiams, didukas tamsbėris, su beveik juodu dryžiu per kuprą... Ar

Ketvirtadienį, vasario 28 d. CBS televizija pirmą kartą rodytų garsią muzikinę komediją „Hello, Dolly!“ Joje vaidina Barbara Streisand ir Walter Matthau.

ba derėjo jį tokį nupiešti kaip apdailuotas toje dainoje.

Liaudies baladiška pasaka „Velnišas prie girnų“, vejančias velnišas senelis šviesmėlis, senelė — raudona. Raudonumas pertrauktas žalmarge trumpiškai...

Daugumas kitų iliustracijų — vaikai, eina į mokyklą, vaikai su mama, 169 pusl. lietuvių šeima. Kūčių vakarienėje, Joninių laužas 243 pusl. ir kiti žmonės ne tik nėra panašūs į lietuvių jokios žinomos Lietuvos, bet nėra nė čionykščiai dabartiniai lietuviai.

Lietuvių šventovės ir tikybinių apeigos. Iš keturių parodytų šventovių viena fotografija. Kitos pieštos.

Apie tikybines šventes — Vėlines, Rarotas — Kalėdas, Vėlykas pasakoja pati vadovėlio autorė bendrine laiko ir vietos prasme.

Iš tikybinių procesijų idėta 97 pusl. nuotrauka „Procesija Lietuvos provincijos miestely“. Nepasakyta kurios Lietuvos. Išėina, kad ir dabar Lietuvoje tikybinių procesijų leidžiamos.

Jeigu turėtume susiprotėti, kad tai nepriklausomoje Lietuvoje procesija, tada pasigendama Lietuvos miestų tikybinių šventinių procesijų bent vienos nuotraukos. Jų čia ne tik nėra, bet apie jas nėra nė žodžiu užsiminta.

Apie Rarotą pasakodama autorė neužmiršo pagąsdinti — „Iš tas mišias seniau...“ Dažnai turėdavo eiti per mišką, bristi per sniegą... „Bažnyčioje nors būdavo šalta ir tamsoka, bet visi karštai nielsdavosi ir giedodavo Kalėdų giesmes“ (!!!) (Ar ne Advento?) Ar nereikėjo ir čia nurodyti laikotarpį. Lietuvoje bažnyčios tikrai buvo dažnos. Bet kad jos būtų buvusios tarp miškų, tai iki šiol mūsų nežinota. Nebent autorė laiko miškais šventorius, apsidintus medžiais. Jeigu pasakotoja vieną kitą tarp miškų bažnyčią žino, tai vis dėlto neturėtų jai suteikti bendrumo savybių...

157 pusl. Rarotas vaizduoja piešta bažnytelė su trimis bokšteliais ir nuo jų viršaus nuleistomis grandinėmis ar šiaip juostomis, Lietuvoje prie katalikų bažnyčių bokštų nematytomis. Bažnytelės viršus apsnigtas ir aplika žiemiska. Bet jos durys kiaurai atdarytos. Į jas eina keliolika, sakykime žmonių. Vienas net vedasi mažytį vaikėlį. Tokioje atdaromis kiaurai durimis bažnyčioje tikrai šalta!

Kažin kodėl autorė išjungė iš nepriklausomos Lietuvos bažnyčių elektrą ir nerado nė vienos apšildomos?

Apie Vėlykų ryto procesiją paminėta, kad eidavo tris kartus apie bažnyčią 199 ps. O 200 pusl. ta procesija parodyta piešiniu menkia negu provincinė Vėlykų ryto procesija, neteisingiau negu neteisinga. Padangtė (balakimas), trys vėliavos, raiščiai — juostos — visa raudona. Kunigo apsiaustas, kapa, raudona, be kryžiaus. Priekyje ant albos kaba raudonos medžiagos ruožas. Būrelis žmonių pėdėtai spalvingi dabartininkai miestiečiai. Tik tie trys pirmia eisenos berniukai pažįstami bažnytiški.

Procesija eina paliai šoną pieštos provincijos bažnytelės, pačios raustančios, dar raudonesniais langais.

Didžiajame šeštadienį vandens šventinimo pieštas vaizdas 198 pusl. irgi ne be fantazijos.

192 pusl. Vėlykos. Žmonės eina vėlyknakčio į nupieštą rusišką provoslavišką raudoną tribokštę cerkvę. Net Kalėdų varpai raudoni 171 pusl.

SKAITYK IR KITAM PATARSKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

ti raudona spalva nėra būdinga nei lietuvių tautos kasdieniame gyvenime, nei meno kūrybai, nei žemėvaizdžiu... O žalių girių, laukų, sodų, rūtų Lietuva žinoma žalia Lietuva. Ji savo vardo jokia kita vyraujančia spalva nėra buvusi nusipalavusi ne nepriklausomybės laikotarpiu. Net bolševikai per pirmąjį bolševikmetį dainavo: „Išbėgo gauja prispaudėjų iš tėviškos mūsų žalios...“

Autorės pasakojime apie Vėlykų naktį nepasakyta, kad ilgesnįjį nepriklausomybės galop laikmetį Vėlyknakčio nebuvo. O buvo anksti rytą prikėlimo, prisikėlimo, iškilmingos apeigos. Tokios Vėlykų ryto procesijos ne tik nėra įvaizdžio piešto ar nuotraukos, bet autorė nenorėjo nė pasakoti, kad jose dalyvavo chorai, orkestrai, draugijos vienuolynai, mokyklos, kariuomenė, vėliavos ir t. t.

Iškilmingiausia procesija būdavo Dievo Kūno, Devintinių visuose miestuose. Laikinoje sostinėje Kaune ši procesija atstovaudavo visai Lietuvai. Ji išeidavo iš katedros ir tiesdavosi iki Laisvės Alėjos gale Iglulos šventovės. Joje be kapitulės, dalyvaudavo valstybės prezidentas, tūli ministeriai, užsienio diplomatai, giedodavo chorai, grodavo orkestrai, žygiuodavo kariuomenės daliniai, organizacijos ir t. t. Eisen iš viso iliustracijų vyraujan-

ni praleisdavo namų gyventojai išpuoštuose balkonuose, kieme — berdami prieš monstranciją gėles ir t. t.

Ar būtų buvusi klaida idėjus porą nuotraukų epochinio meno šventovių arba vienos kitos savaimingai pastatytos nepriklausomybės laikais. Arba vienos kitos surištos su mūsų tikybiniu ir tautiniu prisikėlimu. Pav. Marijampolės marijonų kartu priminti Basanavičiaus, Kudirkos, Rygiškių Jono... mokymosi vietą, P. Kriaučiūną, tokį lietuvių kalbos mokytąjį ir t. t. Kretingos pranciškonų šventovę su garsiais vargonais. Palangos, garsios legendomis, padavimais — kur mokėsi pirmasis ir paskutinis prezidentas ir daug kitų lietuvių, pasipriešinusių rusų kalbą brukamai tikybai ir t. t. Vyskupo Valančiaus Varnius, Viešojo kryžiaus kavallerius. Išėjus iš kariuomenės, baigė agronomijos mokslus Vienos mieste, Austrijoje. Ilgus metus buvo Alytaus Žemės ūkio mokyklos direktorium. Mirė staiga, širdies smūgiu. (J. Tls.)

Karaliaus Katedros, kur namų nelaisvėje kalėjo vyskupas Palārokas ir kt. Iš naujų statytų — Kauno, šančių naujos statytos ir tapybos su 12-kos apas-talų paveikslu. Kybartų šventovės su lietuvių prototipo skulptūromis ir t. t.

(Būs daugiau)

Mirė agronomas Alfonsas Našliūnas

Gautomis žiniomis, prieš savaitę Vilniuj mirė Alfonsas Našliūnas, sulaukęs 73 m. amžiaus. Velionis buvo Lietuvos kariuomenės kūrėjas — savanoris ir Vyčio kryžiaus kavallerius. Lietuvai kuriantis tarnavo Gubernijoje ir dalyvavo kovose už laisvę. Išėjus iš kariuomenės, baigė agronomijos mokslus Vienos mieste, Austrijoje. Ilgus metus buvo Alytaus Žemės ūkio mokyklos direktorium. Mirė staiga, širdies smūgiu. (J. Tls.)

ligamečio BALFO pirmiņinko, prelado

J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Now at GLASER'S

**STAINLESS STEEL
+ PLUS +
WASHER FOR THE 70's
from SPEED QUEEN**

- + Chip-Proof, Rust-Proof Stainless Steel Tub
- + 24 Hour Automatic Soak Timer
- + Infinite Water Level
- + Flotation Rinse and Light Indicator
- + Durable Press Cycle

MODEL DA9041

SPEED QUEEN

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PROspect 6-1790

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
tris mėnesius	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuviai maitina Kubos komunistus

I rusiškus dvarus suvaryti ir mirusio Antano Sniečkaus botaguojami buvę Lietuvos ūkininkai praeitais metais atidavė rusams daugiau javų, negu patys rusai iš jų tikėjosi ir planavo. Sniečkus buvo įsitikinęs, kad už Lietuvos darbo žmonių prakaitą Maskvos galiūnai duos jam dar didesnę galią ir priims į tikrų valdytojų eiles. Bet Sniečkus apsiriko. Juo daugiau lietuviai ūkininkai gamino javų, tuo didesni buvo rusų reikalavimai. Jeigu praeitais metais, galvoja Maskva, Lietuvos vergai tiek daug pagamino, tai šiais metais jie turi pagaminti dar daugiau. Šiems metams sovietų valdžios planuotojų kvotos gerokai padidintos.

Sniečkus, įžeidinėjimų ir skausmų suspaustas, gavo širdies priepuolį, bet Sniečkaus suorganizuota botagavimo mašinėria į toliau tebeveikia. Visi Lietuvos laukai dar nukloti sniegu, bet komunistų partijos daliniai jau ruošia dirvą ateinantiems metams. Įvairiose vietose šaukiamos konferencijos kuriose botaguotojai jau duoda instrukcijas, kas reikės daryti, kad šiais metais rusams būtų atiduota dar didesni javų, daržovių ir riebalų kiekiai. Vietomis komunistų partijos nariai patys savę pasibotaguoja, kad vėliau smarkesni smūgiai būtų kertami patiems žemiausiems vergams. Juozas Meškauskas, Vilniuje leidžiamos Tiesos korespondentas, aprašo Jurbarkę buvusią komunistų partijos narių konferenciją apie artėjančią vasarą ir laukiamą derlių.

Konferencijoje atsakingi partijos vadai išmetinėjo jurbarkiečiams, kad jie nepasinaudojo atvežtomis mašinomis. Vieną jie iš viso nemokėjo naudoti, o kitas labai greitai sugadino. Toje konferencijoje kluvo ir Kauno komunistams, kurie neatlikę savo pareigų, sukludę ir Jurbarko statytojams atlikti paruoštus planus. Jurbarkę turėjo pastatyti kelis namus, bet kauniečiai, prižadėję atlikti paerngiamuosius darbus, tų darbų neatliko. Meškauskas priėjo įsitikinimo, kad kalti komunistai, kurie nėra tikrais komunistais. Partijon tie vyrai įstojo, bet apie "komunistinę ideologiją" jie jokios nuovokos neturi. Jau minėtas Meškauskas šitaip tuo reikalu Tiesoje rašo:

"Kaip rodo patirtis, ūkiniai pasiekimai daug priklauso nuo partinių organizacijų ideologinės veiklos, nuo mokinio dirbti su žmonėmis. Blogai, kad vadovas tik administravimu stengiasi pataisyti visus reikalus, nesitaria su žmonėmis, neįsiskaido jų nuo-

VISOS TIESOS LIUDIJIMAS SPAUDOJE

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)
AR LIUDIJĄ MŪSŲ SPAUDA
VISĄ TIESĄ APIE
SUSIDARIUSIĄ PADĖTĮ.
JAV LB VALDYBAI
LYGIAGREČIAI SU ALTU
ATSTOVAUJANT JAV
LIETUVIAMS
WASHINGTONE?

Visi matome, kad tas atstovavimo lygiagretumas mums kenkia, prieš amerikonus mus kompromituoja. Matome ir tai,

monės, leidžia atskiriems darbuotojams piktnaudžiauti tarnybine padėtimi. Panaši atmosfera buvo susidariusi rajono kooperatyvų sąjungoje, nerūdinių statybinių medžiagų gamykloje. Griežtai nubausti vadovai turėjo apeisti postus. Šiandien vadovui komunistui neužtenka būti vien geru gamybos organizatoriumi. Komunistas, ypač vadovas, turi rodyti pavyzdį tiek kolektyve, tiek butyje". (Tiesa, 1974 m. vas. 1 d., 2 psl.).

Meškauskas aiškiai konstatuoja, kad kalti yra netikę komunistų partijos nariai, jeigu kai kurios "tarybinio" ūkio šakos neina pagal planą. Kad nesikartotų tos pačios negerovės, Meškauskas, tame pačiame rašinyje šitokius dalykus pranašauja:

"Šie metai jurbarkiečiams nežada jokių lengvatų. Priešingai, reikės įtempti visas jėgas. Juk nemažai įsikolinata penkmečiui. Nors žemės ūkio produktų pardavimo valstybei planai iš esmės įvykdyti, nuo penkmečio užduočių smarkiai atsilieka grūdų gamyba, javų derlingumas, prastokai dera bulvės, sužlugdyti lininkystės planai. Nors žymiai daugiau nuveikta gyvulininkystėje, kur įgyvendinama vidukinė specializacija ir koncentracija, dar daug spragų galvijų veislininkystėje, šlubičia karvių produktyvumas, smarkiai atsilieka nuo penkmečio užduočių atskiri ūkiai". (Ten pat).

Jurbarkiečiai atidavė rusams viską, ką jie turėjo ir galėjo. Bet iš Meškausko straipsnio "Mokėjime matyti perspektyvą" aiškiai matyti, kad jurbarkiečiai dar nepakankamai davė okupantui. Šiais metais jie turės dar labiau pasispausti, kad galėtų pagaminti daugiau javų.

Iš Kubos sostinėje pasakytų diktatoriaus Kastro, komunistų partijos sekretoriaus Brežnevo, Dortikos ir kitų atsakingų pareigūnų kalbų matyti, kad sovietų valdžia, norėdama įsistiprinti JAV pašonėje, paskutiniuosius 8 metams davė Kastro valdai Kubai maisto ir įvairių medžiagų vieno bilijono dolerių sumai. Lietuvoje auginti javai, sviestas, riebalai buvo vežami į Kubą, kad diktatoriaus Kastro galėtų šerti savo policiją ir kariuomenę, kurias jis naudoja prieš Kubos gyventojus, nenorinčius jokio prievartinio "komunizmo". Maskvos valdovai skriaudžia ne tik lietuvius, atimdami iš jų kiekvieną metų darbo vaisius, bet jie panašiai išnaudoja estus, latvius, gudus, lenkus ir kitas pavergtas kaimynines tautas.

Pavergtų tautų išnaudojimas pasibaigs, kai Rusijos darbininkai, susitarę su rusų pavergtų kraštų vergais, nuvers dabartinę baisiausio išnaudojimo sistemą, įves demokratinę tvarką, kiekvienam žmogui pripažins pagrindines piliečių teises ir leis kiekvienai tautai tvarkyti savo reikalus.

ir atviros tiesos nėra! Jei ką žais dailio pavadinimas sako, tik bendrais bruožais, abstrakcijomis, viską nudailindamas, blogi užsoduodamas. O reikia kalbėti aiškiai, vyriškai, kad ir kunigeliams, nežinint to, kad tokia tiesi ir aiški kalba, pinigais ją vertinant, neapsimoka, gal net ir labai nuostolinga.

Toliau, stebėjime, ties "Tėvų nameliais brangiais". Gi įdomu dirštelti į jų vidų — ar ne?

KAS GI ATSITIKO SU
"TĖVŲ NAMELIAIS
BRANGIAIS"?

Gi buvo taip:

Pernai metų pavasarį mūsų šauni lituanistinių mokyklų mokytoja ir gabi pedagogė, aiškiai gerą lietuvę, kelių mokyklinių vadovėlių autorė Sofija Jonynienė paruošė ir Lietuvių Fondas išleido Lituanistinėms mokykloms lietuvių kalbos vadovėlių.

"Tėvų nameliai brangūs"

Kai tą vadovėlį, JAV LB švietimo Tarybai patvirtinus, mokiniai tėvai ir kiti lietuviai paėmė į rankas, jį pasklaidė, tai rado jo visoj eilėj lapų netinkamų vaizdėlių, netgi komunistinės propagandos. Vieni jų, kaip va. 30, 31, 63, 116, 118, 206 psl., vaizduoja tokią liudiją, skurdų mūsų kaimo gyvenimą, lietuvišką būtį, kad ir aš pats, Lietuvoje kone iki 40 metų amžiaus išgyvenęs ir šiek tiek savų tėvynėje važinėjęs, tokių liudijų ir skurdžių vaizdų niekur nesu matęs. Sakykite, kaip pristatoma Lietuva mūsų vaikams, ypač visiems nemokantiems? Ar gali tokie vaizdėliai juos patraukti, pažadinti juose tėvynės, jų tėvų žemės meilę? Tik atgrąžinti gali! Ir kokių tikslų jie ten idėti, dargi šalia, gretimai duoto (256 psl.) "Pažangos kolkito" foto nuotraukos, kur tas nėra "Pažangos" "kolkita" atrodo, kaip "Amerikos milijonieriaus" "farma" su gražiausia sodyba ar gamtovaizdžiu. Kada šita "Pažangos kolkito" palyginti su tomis lietuvių vaizdėlių liūdomis, vargingiausio gyvenimo vaizdais, tai gausi tokių kontrastą tarp "dabartinės Lietuvos" gyvenimo ir buvusio mūsų nepriklausomybės laikais, kad didesnis agitpropinės propagandos jau nei nebereikia.

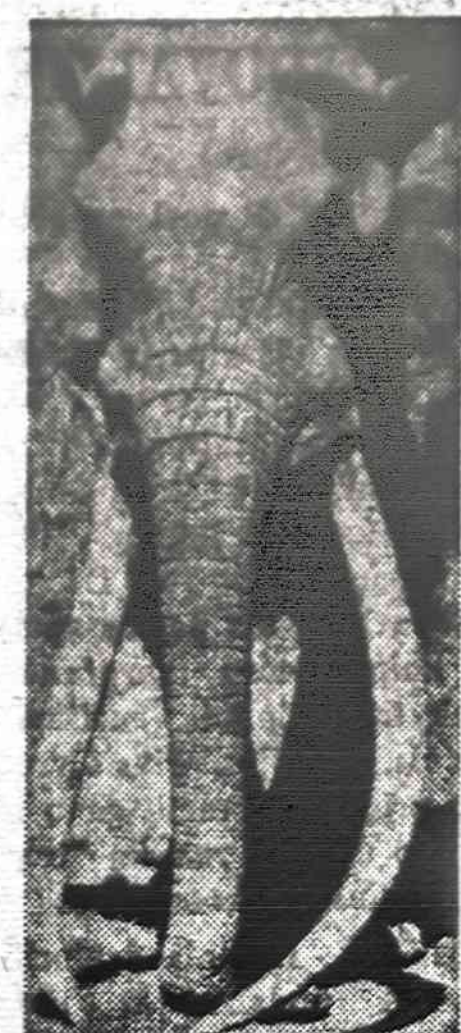
O knygoje yra dar ir daugiau tokių bolševikinės propagandos vaizdėlių, kaip pvz., 98 psl., kur vaizduojamos mums visai nepažįstamos ir lietuvių mūsų sielai svetimos laidotuvės (pavadinotos "Laidotuvės dabar"), arba, ana, 234 psl., vaizdėlis su labai gražiai atrodan-

čiais raudonarmiečiais", kaip apie tą padėtį ir parašys, tai tik bendrais bruožais, abstrakcijomis, viską nudailindamas, blogi užsoduodamas. O reikia kalbėti aiškiai, vyriškai, kad ir kunigeliams, nežinint to, kad tokia tiesi ir aiški kalba, pinigais ją vertinant, neapsimoka, gal net ir labai nuostolinga.

Tik žiūrėk ir džiaukis jais! Ir kam šitas tikrąjį tiesų kreipias vaizdelis mūsų lituanistinių mokyklų mokiniams reikalingas, ypač kada matome, jog tas vaizdelis foto nuotraukoje tyčia propagandai agitpropininkų pagamintas?!

Dėl šios tiesiog žadą atimančios propagandos ir kitų vaizdėlių mūsų Naujienos ir Laisvoji Lietuva, rodos, dar ir Dirrado jo visoj eilėj lapų netinkamų vaizdėlių, netgi komunistinės propagandos. Vieni jų, kaip va. 30, 31, 63, 116, 118, 206 psl., vaizduoja tokią liudiją, skurdų mūsų kaimo gyvenimą, lietuvišką būtį, kad ir aš pats, Lietuvoje kone iki 40 metų amžiaus išgyvenęs ir šiek tiek savų tėvynėje važinėjęs, tokių liudijų ir skurdžių vaizdų niekur nesu matęs. Sakykite, kaip pristatoma Lietuva mūsų vaikams, ypač visiems nemokantiems? Ar gali tokie vaizdėliai juos patraukti, pažadinti juose tėvynės, jų tėvų žemės meilę? Tik atgrąžinti gali! Ir kokių tikslų jie ten idėti, dargi šalia, gretimai duoto (256 psl.) "Pažangos kolkito" foto nuotraukos, kur tas nėra "Pažangos" "kolkita" atrodo, kaip "Amerikos milijonieriaus" "farma" su gražiausia sodyba ar gamtovaizdžiu. Kada šita "Pažangos kolkito" palyginti su tomis lietuvių vaizdėlių liūdomis, vargingiausio gyvenimo vaizdais, tai gausi tokių kontrastą tarp "dabartinės Lietuvos" gyvenimo ir buvusio mūsų nepriklausomybės laikais, kad didesnis agitpropinės propagandos jau nei nebereikia.

O knygoje yra dar ir daugiau tokių bolševikinės propagandos vaizdėlių, kaip pvz., 98 psl., kur vaizduojamos mums visai nepažįstamos ir lietuvių mūsų sielai svetimos laidotuvės (pavadinotos "Laidotuvės dabar"), arba, ana, 234 psl., vaizdėlis su labai gražiai atrodančiais raudonarmiečiais", kaip apie tą padėtį ir parašys, tai tik bendrais bruožais, abstrakcijomis, viską nudailindamas, blogi užsoduodamas. O reikia kalbėti aiškiai, vyriškai, kad ir kunigeliams, nežinint to, kad tokia tiesi ir aiški kalba, pinigais ją vertinant, neapsimoka, gal net ir labai nuostolinga.

Garsus Kenijos dramblis "Ahmed" nuvėstė sulaukęs 75 metų amžiaus. Jis buvo vienintelis Kenijos keturkojis gavy specialią prezidento Kenyotos apsaugą. Vieną jo ilitis sveria apie 200 svarų.

paslaptingos rankos jam pataisyti".

Jeigu Draugas, tas Bendruomenės vadų ir jų klaidų nekritiškas gynėjas ir gyryjas būtų laiku visą tiesą apie tą vadovėlių parašęs, nieko nenuslėpdamas, tai iš tų "Tėvų nameliais brangių" keltis visai "nebrangių" lapus išplėšus ir juos "brangesniais" pakeitus, turėtume šiandien visose mūsų lituanistinėse mokyklose visai gerą vadovėlį, tuom tarpu kai dabar daugelis mūsų lituanistinių mokyklų neima to vadovėlio į rankas iš tolo.

Tai tik keli pavyzdžiai, roda, prie ko veda kaikiurios mūsų spaudos (ypač vad. katalikiškos — vienuoliškos!) neturėjimas vadovaujamųjų principų, jų tarpe ir principo visuomenės skelbti, žmonėms liudyti visą tiesą, nevengiant kelti aikštėn ir blogio, kurį reikia užkardyti, su kuriuo reikia visiems nuolatos ir neatlaidžiai kovoti.

SKUBOS DARBAS

Duesseldorfe, V. Vokietijoje, aštuoni statybininkai per tris dienas pastatė namą ir dėl to gavo po piniginę dovaną ir po medali.

Deja, po dviejų savaitių tas jų statytasis namas sugriuvo.

MEDŽIŲ SU VARD AIS

Kanados miškų pirklis Lars turi tokią įžymią girią, kurioje kiekvienas medis pavadintas kurio nors pasaulyje žinomo valstybininko vardu.

Kai tas valstybininkas miršta, tai nukertamas ir jo vardu pažymėtas medis.

VACLOVAS PROČAS

PIETŲ IR VIDURIO AMERIKA

(Istorija kartojasi)

5

- 1) Kodėl būtinai, kitų nuomone, arba prekybos reikalais turėjo plaukti pas kuršius, o kuršiai turėdami gerą laivyną negalėjo to daryti?
- 2) Kodėl kuršiai negalėjo susitarti su vikingais ir daryti kartais bendrus žygius, bendras keliones?
- 3) Kodėl jie negalėjo bendrai su vikingais pasiekti Grenlandiją ar net pačią Š. Ameriką?
- 4) Ar kuršiai negalėjo patys vieni prekybos ar kitais reikalais tokias keliones suruošti?
5. Ką reiškia Eirik Thovaldson — Rauda, vikingų vado, antroji pavardės dalis "Rauda"?
6. "Lietuvių kalbos vadovė", 1950 m. leidinyje, randame, kad žodis "raudas" reiškia verkuojama ar gailaujama kalba; raudonybė; raudoni siūlai; metas, kada rugių šiaudai prieš nunokdami įgauna raudonumą.
- Žodis "Raudas" — sargas, lapės spalvos. Tad, jei "Rauda" yra kuršiskai — lietuviškos kilmės, tai kaip jis atsirado tarpe vikingų ir net jų vadu tapo?

KRISTOPAS KOLUMBAS IR AMERIGO VESPUCCI

Turint prieš kolumbinės eros Amerikos žemyno atradimo įrodymus, atrodo, kad Amerikos atradėjo titulą, suteiktą Kristopui Kolumbui, reikėtų išbraukti iš istorijos lapų. Anaipol Heyerdahl'is pripažįsta, kad suteiktas Kristopui Kolumbui Amerikos atradėjo titulas yra visiškai teisėtas. Jo nuomone, Kolumbas buvo gudrus ir pilnai išsilavinęs žmogus. Jisai, prieš pradėdamas kelionę, buvo gerai išstudijavęs tuo laiku buvusius tolimųjų kelionių žemėlapius, raštus. Kolumbas buvo pilnai tokiai kelionei pasiruošęs ir, kas svarbiausia, ją įvykdė organizuotai, suruošęs pilna to žodžio prasme ekspediciją, kas ankstyvesnė istorijoje nėra žinoma.

Tiesa, į Amerikos atradėjo titulą anais laikais pretendavo anksčiau minėtas italias iš Florencijos — Amerigo Vespucci (Frederik J. Pohl. "Amerigo Vespucci, Pilot Major", N. Y. Columbia University Press, 1945). Tačiau visos Vespucci pretenzijos, jo laiškai, jo raštai tuo reikalu nebuvo užskaityti: jie buvo pripažinti suklustotais ir visos jo pretenzijos — gryna falsifikacija. Kaip vienas iš tyrinėtojų, Ralph Waldo Emerson, išsireiškė: "Keista, kad plati pretenzijos — gryna falsifikacija. Kaip vienas iš tyrinėtojų, Ralph Waldo Emerson, išsireiškė: "Keista, kad plati ir didelė Amerika turi nešioti vagies var-

da". Vėlesni tyrinėjimai nieko geresnio nesurado. (Benjamin Keen, "Readings in Latin — American Civilization, 1967)

Amerigo Vespucci raštai — laiškai rašyti į Lisaboną (Lisboa), Portugalijoje, ponui Lorenzo di Pier Francesco de' Medici' aprašant 1499 ir 1501 metų keliones į dabartinės Brazilijos pakraščius Naujajame Pasaulyje, pripažinti autentikais, tikrais. Iš laiškų turinio matyti, kad Amerigo Vespucci buvo gabus, gerai išsilavinęs žmogus ir gerai nusimanęs astronomijos, geografijos, gamtos moksluose. Kaip gražiai ir teisingai jisai aprašinėjo laisvuose Naujojo Pasaulio pakraščius žmones, augmeniją, gyvulius. Ne be reikalo jam suteikiamas anų laikų renesansininko titulas, lyg ir atlyginimas už "vagies" epitetą.

A. Vespucci Lisabonos laisvuose tvirtina, jog jo lankyti Naujajame Pasaulyje pakraščiai yra ne kas kita, o atskiras naujas kontinentas. Taigi, priešingai Kolumbo įsitikinimams, kurių ir kalėjime sėdėdamas, ir mirdamas (1506) nebuvo pakeitęs: jo įsitikinimu, pasiekti pakraščiai priklausė Vakarų Indijai (Gonzalo Fernandese de Oviedo y Valdes, "Historia general y natural de las Indias", Asunción, Paraguay, 1944 — 45, 14 volumėn).

Atrodo, jog tiek Kristopas Kolumbas, tiek ir Amerigo Vespucci yra abu labu tokie: vienas atrado kelią į Indiją, o kitas — Naująjį Pasaulį.

AZTECŲ, MAJŲ IR INKŲ IMPERIJOS

Prieš kolumbinę erą, t. y. prieš 1492-sius metus prieš Naujojo Pasaulio "atradingumą", galima vadinti Senosios Amerikos vardu. Senosios Amerikos eroje, tie dar "nežinomi" žemynai jau buvo apgyventi įvairių genčių, tautelių bei tautų.

Tada buvo, o ir dabar yra, tarpe senosios Amerikos gyventojų didelis tarmių ir kalbų įvairumas. Filologai — kalbų tyrinėtojai, visapusiškai studijuoją senuosius Amerikos gyventojus, indologai net 23 genčių grupes randa Vidurio ir P. Amerikoje. Vienos jų turi išsiai vieną savo kalbą, kaip čilės araukanai, o kitos vartoja net 25 tarmes, kaip uto — aztekai arba shoshone — aztekai, kurie gyveno arba ir dabar gyvena Meksikoje, JAV ir giliau Vidurio Amerikoje. Vidurio Amerikos chibcha gentys — 16. Genty, kaip majai arba maja — quiché (gyvenę Vidurio Amerikoje, Jukatano (Yucatan) pusiasalyje, dabartinės Britų Hondurų, Gvatemalos ir dalinai Meksikos žemėse), arahuaka ir Karibė (gyvenę Antilų salose ir šiaurinėje dalyje P. Amerikos), tupi — guarani (P. Amerikoje) yra taipgi tarmėmis susiskirsčiusios (Agnes Marie Brady, "Historia de la Cultura His — panoamericana", 1966: "Las culturas indígenas" — Pedro Henriquez Ureña).

Būdinga, kad šimtmečiais indėnų gen-

tys (indigenas), tautos bei tautelės vartoja savo gimtąją kalbą ir ne šiandien visiškai nemoka ispanų kalbos. Vidurio ir P. Amerikoje tokių visiškai nemokančių ispanų kalbos, manoma, jog susidaro net keletas milijonų. Tikro skaičiaus neįmanoma žinoti, esant dideliems ir neįsiturtiems žemyno plotams.

KĄ SAKO ARCHEOLOGAI?
INDĖNŲ IMPERIJOS

Archeologai vis daugiau ir daugiau domisi Vidurio ir P. Amerikos praeitimi, senove. Archeologas John Lloyd Stephens, New Jersey, 1839 metais užtikio kartu su Fredericke Gatherwood, Hondurų, netoli Copan vietovės, maja imperijos pastatų, statulų ir kitokių archeologijai svarbių liekanų — išsiai senovės miestą, (Ward Botsford, "Archaeology Middle America"). Tie jų atradimai ir sudarė pagrindą tolimiesiems archeologiniams tyrinėjimams ir išsiai vis didesnį tuo reikalu susidomėjimą. Argentinietis archeologas Fernandez Marquez Miranda ėmėsi tyrinėti Inkų imperijos liekanas, o Alberto Ruz Lhullier ir Licenciado Alfonso Caso — Majų ir aztekų.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446

Antras ofisas —
3007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima liguosius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
OHAS: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį tik susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŪNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670.
Neatsiliepūs — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
niais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiądieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFIS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liguosius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠMEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protėzai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRospect 6-5084

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoke's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to drown all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smokers dead end.

Please! Only you can
prevent forest fires.

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS
PRASIDEDA NUO
\$89.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdaua
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios geles ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonai: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

4 Metų Mirties Sukaktis

A. + A.
CHARLES YURECH
Gyveno 7227 So. California Ave., Chicagoje
Mirė 1970 metų vasario mėn. 7 dieną, sulaukęs 75 metų amžiaus.
Gimė Latvijoje.

Plačiotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko našlė: žmona Mary ir dvi pėdeklės — May Southerland
su sūne ir Mary Crawford, brolis Vladas Guzauskas su šeima, gyven-
nantis Kanadoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Mūsų brangiam Charles Yurech pagerbė bus laikomos Sv. Mi-
šios Jėzuitų koplyčioje, esančioje, 5620 So. Claremont Ave., Chica-
goje, 1974 m. vasario mėn. 7 dieną, 8:00 val. ryto, ir vasario mėn. 9
dieną 8:00 val. ryto.

Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pa-
mėdas.

Skiriu savo brangiam vyrui šiuos jautrius žodžius:

Prabėgo liūdnas metas, kai mirė palikau.
Kai Tavo prigrūdė laimė kapai.
Daug vilties turėjai su manim dar gyventi.
Bet ankstybos mirties negalėjai išvengti.
Viskas, kas man liko — tik Tavo galvė,
ir ant Tavo kapo gelečios padėti.

Nuolaidus ŽMONA MARY

CLEVELANDO NAUJIENOS

Sauliai minėjo Klaipėdos krašto sukilimą

Š. m. sausio 27 d. lietuvių namų pripildytoje salėje, Clevelando Kar. A. Juozapavičiaus šau-
liai minėjo Klaipėdos krašto su-
kilimo sukaktį.

Dr. K. Pautienius atidarius mi-
nėjimą, buvo įneštos vėliavos,
šaulių ir romovėnų vėliava. Šau-
lių vėliavnešis, aktyvus šaulys,
buvo jau pilnoj šaulių unifor-
moje. Jo krūtine puošė Lietuvo-
je apdovanotas šaulių medalis.
Vėliavą palydėjo tautiniuose rū-
buose L. Kazienė ir S. Miglinė.

Po Lietuvos himno Vida Gai-
žutytė perskaitė, Vyriausio Ma-
žosios Lietuvos Gelbėjimo Ko-
miteto išleista manifestą. Skai-
tė jauna lietuvaitė gražia lietu-
vių kalba ir maloni tonu.

Pirmininkas pristatė klausy-
tojams Klaipėdos krašto sukilimo
dalyvius kovotojus: kapitoną
V. Bartušką, tuo laiku buvus ka-
ro mokyklos mokinys; V. Bra-
ziulį (singo neatvyko); F. Eidim-
tą, tuo laiku buvusį Telsių 15
metų gimnazistą; J. Gatautį ir
D. Mašiotą.

Klaipėdos sukilimo kovotojai
buvo pakviesti į rezervuotą
priešakines eiles.

Paskaitą apie Klaipėdos kraš-
tą ir jos kovas skaitė Algirdas
Kasulaitis, buvęs ilgametis Krik-
ščionių centro komiteto pirmi-
ninkas ir Vliko narys. Paskai-
tininkas nurodė labai daug Ma-
žosios Lietuvos veikėjų, kurie vi-
su smarkumu priešinosi germa-
nizacijai ir palaikė žmonių tar-
pe lietuviškumą.

Meninę dalį atliko Čiurlionio
ansamblio moterų choras su kan-
klių orkestru, vadovaujamas mu-
ziko Al. Mikulskio, Kanklių due-
to jaunystės žaismas, puikiai ža-
vėtinai atliko D. Bankaitytė ir
L. Sniekutė. Moterų choras su
kanklių orkestru ir soliste I. Gri-
galinaitė, diriguojant kompo-
zitoriui A. Mikulskiui, atliko šias
daines: Aš nueičiau į Klaipėdu-
žę, Oi motule mano, Kur lygis
lankos, Audėjos daina, Aš pra-
šiau meldžiau ir Lazdynėlis, ku-
rį, publikai prašant, choras pa-
kartojė. Tautinės dainos stili-
zuotos muziko Alfonso Mikul-
skio.

Čiurlionio ansamblio moterų
chorų dainos buvo žiūrovų iš-
klausytos, su dideliu dėmesiu ir
malonumu ir susilaukė daug plo-
jimų. Po meninės dalies, mote-
rys šaulės kanklių mokytoja
muz. Ona Mikulskienė apdova-
nojo gėlių buketu, o dirigentui
Al. Mikulskiui ir solistei I. Gri-
galinaitėi prisegė po gėlę. Taip
pat Klaipėdos krašto kovotojus
dalyvius pagerbė šaulės, priseg-
damos po gėlę.

Vėliau buvo pagerbta Čiurlio-
nio ansamblio jauniausia daini-
ninkė ir jauniausia kanklininkė.
Kuopos pirmininkas Dr. K. Pau-
tienis jaunai dainininkei Rūtai
Motiejūnaitėi, įteikė dovaną —
knygą šaulio J. Juodvalkio apie
komunistų žiaurumus rytų Lie-
tuvėje. Jaunajai kanklininkei
Mirgai Bankaitytei padovanojo
saldainių dėžę.

Jaunimas tremtyje yra mūsų
visų viltis ir ateitis. Lietuviška
daina ir muzika tegu skamba
mūsų pavergtos tėvynės garbei.
Lietuviška daina ir kanklių mu-
zika tegu stiprina mūsų jauni-
mo sąmonėje ir širdyje Lietu-
vos laisvės idėją. Mums, senes-
niems pasitraukus iš gyvenimo,
tik mūsų jaunimas eis Lietuvos
laisvės kovos keliais kol Lietu-
va bus laisva. Po meninės dalies,
pirmininkas padėjo sveciams
už atsilankymą į minėjimą ir pa-
kvietė prie moterų šaulių paruoš-
tos kavos ir saldumynų. Svečius
vaišino U. Grincienė, L. Kazie-
nė ir Pinkuvienė. Vaisių stalui
aukojo šaulės: Iešmantienė, O.
Naumanienė ir E. Malskienė.
Šauliai ir šaulės paskutiniu lai-
ku susirūpino šaulių uniformų
siuvimu ir numatoma, kad grei-
tu laiku apie 10 šaulių bus jau
uniformuoti.

Kuriam tikslui šauliai daro
Klaipėdos krašto sukilimo minė-
jimą? Minėjimai daromi tam,
kad mes, senesni, kurie žinome
ir pergyvenome tuos įvykius, pa-
kartotinai prisimintume ir laiki-
tume gyvus savo sąmonėje kaip
didvyriškai buvo kovojama už
Lietuvos ir Klaipėdos kraštą, o
jaunima, kurie nežino nieko apie
tuos Lietuvos laisvės kovos epi-
zodus, iš tokių minėjimų pasi-
mokys, kaip jų tėvai praeityje
narsiai kovojo už Lietuvos lais-
vės atstatymą.

Šaulys

Apsirgimai influenza

Kai kuriose Chicago miesto
vietose paskutinėmis dienomis
padaugėjo į influenzą (flu) pa-
našių apsirgimų, ypač mokyk-
lio amžiaus vaikų tarpe. Dėl
tos priežasties praeitą pima-

dieną, kai pradėjo mo-
kyklų mokinių neatvyko į pa-
mokas. Chicago Sveikatos Ta-
rybos pranešimu, ta sloga pasi-
reikia viršutinio kvėpavimo ta-
kų apkrėtimu. Sveikatos auto-
ritetai tvirtina, kad sloga yra
lengva ir į epidemiją neišsivys-
tys.

Plėšia Jewel krautuves

Chicago plėšikai kaž kuriais
sumetimais pasirinko Jewel
krautuves ir septynių paskuti-
nių dienų tarpe apiplėšė penkias
Jewel krautuves. Tai jau antra
apiplėšimų serija. Pirmoji bu-
vo likviduota, kai policija pra-
eitą sausio 23 dieną suėmė ke-
turis Jewel krautuvių plėšikus.
Policija spėja, kad yra susida-
rusi nauja plėšikų ketveriukė.
Vėliausias apiplėšimas įvyko
praeitą antradienį, kai į Jewel
krautuvę 209 E. 103 Street įėjo
du ginkluoti vyrai visus krautu-
vės 22 tarnautojus uždarė šal-
dytuve ir išsinešė \$3,000 pini-
gais ir už \$5,000 cigarečių. Ši
gauja dar nesuimta.

Netilpo į automobilį, dėlto sukapojo gabalais

Devyniolikametis W. Rich-
burt iš pietinės Chicago prisipa-

šėsiolkamėčiu "draugu" elek-
triniu rankiniu pjūkle supjau-
stė dalimis Mrs. Vivian Patter-
son kūną, kurs praeitą sausio
23 dieną buvo rastas tūlo Fos-
terio automobilio "trunko".
Richburt nupasakojo, kaip jis
tą pasibaistė pareigą atlikęs
pildydamas Stanley Fosterio, 32
m., įsakymą. Foster su Mrs.
Patterson gyvenęs 2030 S. State
Street apartamente, kur Mrs.
Patterson buvo nušauta, bet
Foster pats vienas nepajėgdams
jos lavoną pašalinti, pasi-
kvietė į pagalbą (Richburtą ir
jo 16 metų "draugą"...

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Chicago Našlų, Našlūčių ir
Pavienių Draugiskų klubas šaukia
susirinkimą vasario mėn. 8 dieną 8:00
val. vak. Hollywood svetainėje, 2417
W. 43rd St. Visi klubo nariai ir pri-
lausančieji kviečiami gausiai daly-
vauti ir aptarti klubo reikalus. Po su-
sirinkimo bus vaišės ir šokiai J. Jo-
nisko orkestrui grojant.

V. Cinka, nut. rašt.

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubo eilinis narių susirinkimas įvyks
ketvirtadienį vasario 7 dieną, Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. 7:00
val. vak. Narės prašomos gausiai daly-
vauti, nes yra daug svarbių reikalų
aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

E. M. McNamee

A. A. JUOZUI BALTRUŠAIČIUI

1974 m. sausio 28 d. mirus,
reiškiame gilią užuojautą Jo žmonai Kuni-
gundai, sūnui Juozui su šeima Chicagoje,
dukrai Kazytei su šeima Australijoje, bro-
liams — Justui ir Vitui su šeimomis Lietuvo-
je, kartu su jais visais liūdėdami.

Pranas, Vitas ir Romualdas su šeimomis

Windsor, Ont., Canada

P A D Ė K A

A. + A.
MOKYTOJAI
STASEI MAKARIENEI

mirus, liūdesio valandoje reiškiamą širdingiausią padėką Prelatui
Mozeriui, kun. Plankui, ir kun. Kireliui už maldas koplyčioje ir ge-
dulingas Mišias Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Atsisveikinimui vadovavusiam šaulių Pranei Tamkui. Šaulių
rinktinės vadui, kalbėjusiam teis. Algirdui Budreckui ir Gen. Dau-
kanto J. Š. Kuopos vardu kalbėjusiam šaulių M. Maksyviui. Ir vi-
soms atsisveikinimui apeigoms vadovavusiam Vytauto Didžiojo šaulių
rinktinės pirminkui šauliui Vladiui Išganaičiui. Šauliams grabė-
siams ir visiems šauliams ir sesėms šaulėms, stovėjusiems garbės sa-
rgyboje ir palydėjusiems į sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Taip pat širdingai dėkojame visiems užprašiusiems šv. Mišias,
aukojusiems Lietuvos Fondui a. a. Stasėlės vardu. Už gėles p. N. B.
Abromams, p. p. Petrušienėi, Macienei, Vaselkieniui ir p. B. Bražio-
nienei. Pareikštas užuojautos žodžių, laiškas, spaudoje, atsilankiu-
siems koplyčioje ir visiems, visiems palydėjusiems a. a. Stasėlę į am-
žiną poilsį.

Liūdinčis vyras MAKARAS ir sūnus ROMAS

4 Metų Mirties Sukaktis

A. + A.
CHARLES YURECH
Gyveno 7227 So. California Ave., Chicagoje
Mirė 1970 metų vasario mėn. 7 dieną, sulaukęs 75 metų amžiaus.
Gimė Latvijoje.

Plačiotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko našlė: žmona Mary ir dvi pėdeklės — May Southerland
su sūne ir Mary Crawford, brolis Vladas Guzauskas su šeima, gyven-
nantis Kanadoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Mūsų brangiam Charles Yurech pagerbė bus laikomos Sv. Mi-
šios Jėzuitų koplyčioje, esančioje, 5620 So. Claremont Ave., Chica-
goje, 1974 m. vasario mėn. 7 dieną, 8:00 val. ryto, ir vasario mėn. 9
dieną 8:00 val. ryto.

Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pa-
mėdas.

Skiriu savo brangiam vyrui šiuos jautrius žodžius:

Prabėgo liūdnas metas, kai mirė palikau.
Kai Tavo prigrūdė laimė kapai.
Daug vilties turėjai su manim dar gyventi.
Bet ankstybos mirties negalėjai išvengti.
Viskas, kas man liko — tik Tavo galvė,
ir ant Tavo kapo gelečios padėti.

Nuolaidus ŽMONA MARY

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Tai mano atsisis, atgaivinkite poilsį, tai mano atgaivinimas".
Iza. 28:12.

Mes turime atilsio Viešpaties Dievo pažaduose, nes mes žinome ir pil-
nai tikime, kad jis nori ir gali įvykdyti ir savo laiku įvykdyti visa, ką yra
žadėjęs. Šita ramybė arba Dievo žmonių atilsis yra ypatingas šventosios
dvasios palaiminimas. Juo daugiau mes turime šventosios dvasios savo šir-
dyse, tuo daugiau turime džiaugsmo ir ramybės. Augdami malonėje ir
Viešpaties bei Jo Tiesos pažinime, mes esame suraminti, atgaivinti ir su-
stiprinti, ir kasdien gauname daugiau Dievo ir Kristaus ramybės, kurios
pasaulis negali duoti, nė atimti.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 64th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VIETA

REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

AR RUOSIAMĖS OPEROS LAIDOTUVĖMS?

Pradžioje šeštadienio Draugo kultūrinio skyriaus redaktorius K. Bradūnas susirūpinęs rašo, kad "mes amžių amžiaus, vis tuo pačiu sergame, jėgas ir visą išmintį atiduodami tik politikai, kultūros net nepasigedami". Jis sako, jog darosi neįmanoma, kada nėra nė vienos centrinės kultūrinės veiklos institucijos, kai nėra kas rūpintis ir kas planuoja kultūrinės apraiškos visos šalies plote, pastebėdamas, kad Lietuvių Bendruomenė pastaruoju metu taipgi labai supolitiškėjusi.

Autoriaus apgailestavimas, kad trūksta kultūrinė veikla besirūpinančių institucijų labai įtema tinka praėjusio trečiadienio, sausio 30 d. spaudos konferencijoje kilusioms mintims. Konferencijai buvo sukvietusi Čikagos Lietuvių Opera, kuri rengiasi kovo 23, 24 ir 31 dienomis pasirodyti su nauja opera — Verdi "Kaukių Baliumi".

Konferencijoje be laikraštinių dalyvavo operos valdybos nariai ir vėliau iš repetitijos atėję solistai. Dalyvavo operos dalininkas A. Valeška, rašytojas ir LB kultūros reikalų buvęs tarybos narys A. Kairys, visuomenininkas ir LB veikėjas J. Jasaitis.

Susirinkę iš pačių pirmųjų operos vadovų pareiškimų sužinojo, kad "Opera serga, ligonis yra nukraujavęs ir jam reikia kraujo" (V. Momkus). Pradėdama 18-tuosius veiklos metus mūsų opera turi 8,000 skolų, likusių iš praėjusių metų "Karmen" pastatymo.

Išsklausius valdybos pranešimo apie svarstytus darbus, paaiškėjo, kad buvo galvota apie 30 metų paminėjimą nuo naujosios išeivijos pradžios. V. Radzius kalbėjo apie lietuviškų operų ištraukų koncertą kur nors Čikagos miesto centre. Minėjimas galėtų būti su "politiniais atspalviais". Jis tačiau pabrėžė,

kad šitokią platesnio masto paminėjimą tektų organizuoti kuriam nors "veiksniui". Ateina ir Amerikos 200 metų sukaktis, ateina Čikagos Lietuvių Operos 20 metų sukaktis, yra sukurta dvi ar trys naujos lietuviškos operos: Kačinskio-Lansbergio ir Gaidelio-Kairio, tačiau klausimas, kas bus pajėgus jas išvesti į sceną?

Ilgiau kalbėjęs V. Radzius, ilgametis operos pirmininkas, neįtikėtinai pasimintinė mintį: ar iš viso apsimoka dirbti? Dailininkas A. Valeška, apgailestaves jam nustatytą dekoracijų biudžetą, kuris esąs per pusę mažesnis, negu turėtų būti, pareiškė, kad lietuvių opera yra be abejo, nes kultūrinis laimėjimas ir jam kartais ateina į galvą mintis, iš arčiau susidūrus su operos narių darbu, kad reikėtų pasiūlyti statyti paminklą "nežinomam choristui".

Iš tolimesnio pasikalbėjimo paaiškėjo, kad "Karmen" spektakliuose, kurių buvo keturi, būtų užtektų tik trijų, nes, iš kiekvieno spektaklio atėjusius tuščias kėdes, būtų susidariusi pilna salė. Reikia vienas spektaklis būtų tuščias, iš to ir susidarė piniginiai nuostoliai. Operos valdyba sukosi, kaip mokėdama, ruošdama balius, pardavinėdama plokšteles, tačiau šiuo metu be mecenatų ir rėmėjų, jos vienišė viltis yra muzikų mėgstanti visuomenė. Jei trys Kaukių Baliaus spektakliai bus pilni, opera išeis "ant savų", jei ne — teks rimtai pagalvoti apie viso vieneto laidotuves.

Operos vadovybė priminė, kad per savo gyvavimo metus opera davė 17-ka operų su 58 spektakliais. "Kaukių Baliumi" pirmus du spektaklius diriguos V. Marjosiū, o trečią — A. Vasaitis, dirigento asistentas, daug žadan-tis jaunas muzikas. Režisierium pakviestas tos srities specialistas Tom Cowan, dekoratorius — dail. A. Valeška, chormeisteriai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas, apšvietėjas — K. Cijūnėlis ir visų sceninių reikalų vadovas Kazys Oželis.

"Kaukių Baliumi" dainuos ži-vomo mūsų dainos mieno jėgos: Dana Stankaitė, Algirdas Bradais, Aldona Stempūzienė, Roma Mastienė, Margarita Momkienė, Daiva Mongirdaitė, Valentinas Liorentas, Jonas Vaznelis, Vy-tas Nakas, Julius Savrimas ir Juozas Aleksūnas. Susirgusi Stasij Bara pavaduos Stefan Wicik, jau pažįstamas iš "Tra-

Muzikas VYTAUTAS MARJOSIŪS susikaups dirba "Kaukių Baliaus" repeticijoje. Spektakliai įvyks kovo mėn. 23, 24 ir 31 d.

viatos "Karmen" ir kitų pastatymų. Spektaklių pasisekimui įtemptai dirba 145 asmenys. Ar tie spektakliai pasiseks, priklausys nuo visuomenės ir nuo operos rėmėjų. Nuo jų priklausys, ar teks ruošti 20-mečio minėjimams ar... laidotuvėms.

Lietuvių Bendruomenės vadams reikia dar kartą priminti: neieškoti energijos darbu, kuris kitų jau dešimtmečiais dirbamas, nepolitikuokite, bet, kol nevelu, susirūpinkite lietuviška kultūra, lietuviškos išlaikymo, nes be to nebeliks ir kam politikuoti.

tas Tom Cowan, dekoratorius — dail. A. Valeška, chormeisteriai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas, apšvietėjas — K. Cijūnėlis ir visų sceninių reikalų vadovas Kazys Oželis.

Nauja nepriklausoma Grenados valstybė

Šiandien, vasario 7 dieną, Karibų jūroje gimsta nauja nepriklausoma valstybė — 344 kvadratiniai mylių salė Grenada, esanti Mažųjų Antilų salyne (archipelage), turinti 105 tūkstančius gyventojų, didžiulius Afrikos kilmės negrų. Didžioji Britanija baigdama likviduoti savo kolonijinę imperiją šiandien atsisakė bene paskutinės savo kolonijos.

Šią miškingą vulkaninę salikę 1498 metais atrado Kolumbas, bet ispanai jos nekolonizavo. Vėliau 1627 metais salikę perėjo iš ispanų į anglų rankas ir 1783 m. į prancūzų rankas. Laikui bėgant okupantai čiabuvius karibus išnaikino ir salą, užveisė iš Afrikos negrais ir šiandien juba taudžių saloje yra tik 2 nuosimčiai.

Grenados salikę yra vulkaninės kilmės, turi švelnų ir malonų klimatą, derlingą žemę, kurioje auginami bananai, kakao medžiai ir koki palmės.

Tapusi "nepriklausoma valstybe" Grenada automatiškai įeina į Jungtinių Tautų šeimą kaip lygiateisė didžiųjų valstybių narė.

Britai tuojuo po II Pasaulinio karo 1956 metais iš savo buvusių kolonijų Karibų jūroje įsteigė Vakarų Indijos Federaciją, kurią norėjo padaryti savistovia jungtine valstybe, tačiau planas "geri norai neišdegė, kadangi Gvianai (Guayana), Britų Honduras ir Nekaltų Mergelių (Virgin) salynas neįstojo, o Trinidad, Jamaikos ir Trinidad salose 1962 metais iš federacijos pasitraukė ir visa Federacija sugriuvo.

Grenados atvejys verčia rimtai susimąstyti. Kai Jungtinių Tautų forume tautų teisių ekspertai galvas laužo kaip jungti į laisvų nepriklausomų tautų šeimą jokių tautinių nei valstybinių tradicijų neturintį mažos salikės kolonistų grupelę, jie beveik nuoduoti akla ir kurčia kai turinti tūkstantį metų savo kaip tautos ir šimtų metų kaip didžiosios valstybės istoriją ir tradicijas LIETUVA yra žiauriaus pūslės didžiojo kaimyno pajungta, paversta ir žiauriausiai išnaudojama kolonija pavirsta...

Mažina šelpiamųjų šeimas

Illinojaus Viešosios Šalpos departamentas išbraukė iš šelpiamųjų sąrašų 3,457 šeimas ir 4,079 šeimoms šalpas sumažino. Tuo būdu sutaupyta valstijai kas mėnesį po \$1,138,395. Cook apskrityje patikrintos 2,962 šeimos ir bus patikrinta dar 30,000.

Illinois salaikę čekius 31,000 šeimoms, kurios neuždėdė ir negrąžino depreatamentui praest lapkričio mėnesį išsiuntintą apklausinėjimų formas.

TRUMPAI

— Cambridge, Mass., Vasario 16 minėjimas bus vasario 10 d. 2 val. Lietuvių parapijos salėje. Programos vedėja Elena Vasyliūnienė, dainuos baritonas kun. Vincas Valkavičius, palydint muz. dr. Vyteniu M. Vasyliūniui. Pamaldas už Lietuvą laikys kun. klebonas Simeonas V. Saulėnas ir asst. kun. Jonas Klimas. Bus rinkliava Lietuvos laisvės bylos reikalams. Naisės paruos Lietuvių Moterų D-jos 4-ji kuop. vadovaujant pirm. Anelėi Ambrozaitienei.

— 1974 m. vasario mėn. 11 d. sueina dveji metai, kai mirė ne tik čikagiečiams, bet ir visiems Amerikos lietuviams: gerai žinomas muzikas inž. Jonas Byanskas. 1894. XI. 9 gimęs šiame krašte, Byanskas jau jaunatvė įsijungė į lietuvių veiklą. Reikšėsi pianistu ir akomponiatorium lietuvių paraengimuose, ilgą laiką (1933—1953) vadovavo Birutės chorui ir pastatė visą eilę operų. Yra parašęs ir keltą dainų kompozicijų.

— Juozas Venclova iš Brighton Parko apylinkės užsisakė Naujienas vieneriems metams. Naujienas mūsų prenumeratorius skaitytojams jau yra žinomas Lietuvos istorijos studijomis, kurių "Lietuvos vardo kilmė" sukėlė ypatingą dėmesį. Tos studijos yra jo pamėgtoji sritis, atimanti daug laisvo laiko ir kainuojanti pinigų. Jis yra kisiškai išnaudojama kolonija pavirsta...

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių
GENERAL FACTORY HELP
7 A. M. to 3:30 P. M. — Company benefits. Must speak English. Apply at:
VINYL - WELD, INC.
1900 So. WESTERN AVE.
(from 4 P. M. to 5:30 P. M.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
FACTORY
Chucker operator experienced to set up and operate automatic and hand operated Harding Chucker. Must be able to read prints and use measuring instruments. Full benefit program. Call BILL SCHWARTZ at 259-1620.

SPOT NAILS, INC.
1645 Greenleaf
Elk Grove Village, Ill.
An equal opportunity employer.

FACTORY WORKER — Responsible set up and operate punch presses. Mathematically check material quantities, ship and receive duties. Advancement for qualified person in small plant. Verifiable record. After 9:00 A. M. Must speak English. Tel. RA 6-5736

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia
DEPENDABLE WOMAN WANTED
General housework. 5-room apartment. Central Evanston. Near bus or train. 1 day per week. Steady. Good pay. References.
864-3594 Mornings 8—10 A. M. Evenings 4—8 P. M. Some English necessary.

RENTING IN GENERAL

N u o m o s
ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ BUTAS, 4432 So. Talman Ave. Telef. LA 3-3758.

ekonomijos mokslus. Neužilgo Naujienų atkarpoje bus pradėta spausdinti jo naujausia senųjų Lietuvos laikų studija.

— Anton Kazaitis iš Marquette Parko apylinkės, mokėdamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais įteikė 6 dol. vajui. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas ir palankius pareiškimus, o platintojams bei naujienoms skaitytojams už dėmesį ir teigiamą atsiliepimą. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti dėmesį į Naujienas ir pareikšti savo nuomonę jas užsisakant.

— Kazimiera ir Antanas Stukai, marketparkečiai, atšventė savo 50 metų vedybų jubiliejų. Jų sūnus suruošė minėjimo pagerbimą, dalyvaujant giminėms ir daugeliui artimųjų draugų. Abu Stukai yra daugelio draugų nariai ir visur aktyviai veikia. Marquette Park Senior klubo nariai susirinkime juos sveikino ir reikė linkėjimus.

— Julia Dikšas ir Bronė Maideikis iš Marquette Parko apylinkės ruošiasi žiemos atostogoms ilgesniam laikui, lankant Floridą, Miami Beach ir kitas įdomesnes vietas. Abi yra 49 kuop. Moterų Sąjungos valdybos narės ir veiklios visuomenė. Julia Antanaitis, 49 kuop. Moterų Sąjungos sekretorė, šv. Bernardoligoninės farmacistė, ruošiasi vykti į Hollywood, Fla., lankyti dukrą ir jos šeimą.

— Lietuvos Vyčių Choras, Jaunimo Centro choras, ir Lietuvos Vyčių šokėjų išpildys dviejų valandų programą Ford City Hall, ketvirtadienį, vasario 14 d. 6:30 val. vak. Vasario 16 išvakarėse. Lietuvos Vyčių ir Jaunimo Centro chorams vadovaus muz. Faustas Strolia. Šokėjams vadovaus Pranas Zapolis, Helen Pius ir Sis Matulis.

— Chicago's Lietuvių Taryba maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti Vasario 16 minėjime, kuris įvyks š. m. vasario mėn. 17 d. 2 val. p. p. Marijos Auksėtniosios mokyklos salėje. Aukštas prašome siųsti išdinin-kui Vladimir Soliūniui, 6715 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, (Pr).

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIŠ
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

— Ponias F. Birbilas iš Brighton Parko apylinkės, pratęsdamas prenumeratą, įteikė vajui 3 dol., pareiškdamas pasigėrėjimą dienraščio žiniomis ir įdomiais bendradarbių straipsniais.

— Anthony Kamm, Peter Sloger ir Joseph Jacobs Kolumbo Vyčių Kard. Mundelein kuopos 4-tojo laipsnio nariai, buvo pagerbti metiniame susirinkime. Jiems buvo įteikti atžymėjimo raštai už jų 25 metų nuolatinę veikimą, einant valdybose ir įvairiose komisijose įvairias pareigas.

— Estelle Racine, pianino ir akordijono mokytoja, ir jos vyras William — gitaros mokytojas, seniau turėję keletą muzikos studijų Chicagoje bei Roselande, pirkto namus Phoenix, Ariz ir išvyko iš Marquette Parko, kuriame gyveno labai daug metų. Estelle Racine yra šv. Teresės d-jos ilgametė narė ir amžina narė šv. Kryžiaus ligoninės pagalbinio vieneto.

— ARTI MOSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Garas. Karpetai. \$21,700.
— MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1½ aukšto namas su garažu. 30 pėdų lotas. 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,600.
— ARTI MOSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Garas. Karpetai. \$21,700.
— MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimoms šeimoms gyventi. \$21,500.

— TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Art. Kedzie ir 100 pėdų bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nuždytas. \$16,000 pajamų. Kaina \$69,000.
— 4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mūro garažas. \$42,000.
— PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS
Modernus bungalow tinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette Parke. Tuoj galima užimti. Sumažinta kaina visu ketvirčiu jo vertės, kadangi reikia skubiai parduoti.
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St. (Prie Sacramento) Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenčių mieste ir užmiesty naujus ir nerastatus senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų raižius (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir žaizantui.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

PLUMBING & HEATING
Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS RIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJINIENOS"

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Pirmamam užsakymai grupinėms sveikoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-1449

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujienų kraustymo frankiai. Ilgų metų patirtimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:
K. Bielins, PENKTIJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršelis — \$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liudžiuviene, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai. \$3.00
NAUJINIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100